

გაზეთი გაეშალა
1930 წლის 5
ნოემბრიდან

samtredlismacne @ mail.ru

მაცნე

სამტრედიის

N17 (9197)

22 ივნისი, 2016 წელი

ფასი 50 თეთრი

**სამტრედიის საოლქო-საპრეზენტო კომისია სრული
შეადგენლობითაა წარმოდგენილი**

2

**მე უფაფე უანჰისტი აჰ
ჟეოფიღჟაჰ!**

3

**რომელი მხრიდან
შეგვაქანა, ბატონებო?!**

**25 წელი ბურობიდან, 20
წელი ძღვრელობითაურობიდან**

2 ტენდეხის შედეგები
ცნობილია და
სამუშაოებიც დაიწყო

6

სხვადასხვა მთქრინსოჲ ჰოჰყოთსოთხს ვნოძეოლოცებს

**ჩაყომ აჰ ლიხს 9
სახოთურთანში ცხოვრება**

4

5

**ვაი, ასეთ ჰაუხოვნობას
განა, ყველა რაც ძველია...**

სამბრადიის საოლქო-საარჩევნო კომისია სრული უპეაღბენლობითაა წარმოდგენილი

6064 ნაწილობრივი

№ 55 მაკორიტარული საოლქო საარჩევნო კომისია 2016 წლის 8 ოქტომბრის საქართველოს პარლამენტის არჩევნების ჩასატარებლად სრულ მზადყოფნაშია. "სამბრადიის მაცნეს" მითხველებს შევახსენებთ, რომ საპარლამენტო არჩევნებში სამბრადიის ოლქს მიენიჭა დამატებითი ნომერი – 55, რაც გამოწვეულია საქართველოს ტერიტორიაზე ოლქების გაერთიანებით და საზღვრების შეცვლით. ტერიტორიად ისევე 54-ე ოლქი იქნება. ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებისთვის სამბრადიის ოლქი ისევე ძველი, 54 ნომრით წარსდგება.

ნანა იმნაძე, №55, 54 მაკორიტარული ოლქის კომისიის თავმჯდომარე: "მიუხედავად იმისა, 2016 წლის საქართველოს პარლამენტის არჩევნებისთვის სხვა ოლქებს შეეხო საზღვრების ცვლილება, სამბრადიის ოლქს ამ მხრივ კორექტირება არ განუცდია. რაც შეეხება ჩვენს საქმიანობას, პირველ ეტაპზე ძირითადი კომისიის წევრებს დაემატა პარტიის მიერ დანიშნული კომისიის წევრები და პლუს ცესკოს მიერ არჩეული კომისიის ერთი წევრი, ქეთევან შამიაშვილი. № 55, 54 ოლქი წარმოდგენილია ასეთი უპეაღბენლობით: ნანა იმნაძე, ოლქის თავმჯდომარე; კობა სიხარულ-

ვილი. № 55, 54 ოლქი წარმოდგენილია ასეთი უპეაღბენლობით: ნანა იმნაძე, ოლქის თავმჯდომარე; კობა სიხარულ-

იძე, თავმჯდომარის მოადგილე; მარიკა ბოგულაძე, კომისიის მდივანი; კომისიის მუდმივი წევრები: ნინო გამაკიძე და სოფიო დარჯანიანი; დროებითი წევრები: ილია ქარჩილაძე – "მრეწველობა გადარჩენს საქართველოს", ლელა მელქაძე – "ქართული ოცნება – დემოკრატიული საქართველო", გელა ლაღაძე – "ერთიანი ნაციონალური მოძრაობა", თამაზ ლუნდუა – "კონსერვატიული პარტია", კონსტანტინე ასპანიძე – "ბურჯანაძე-დემოკრატები", ალექსანდრე ხუჭუა – "თავისუფალი დემ-

ოკრატები", გურანდა გრიგოლია – "რესპუბლიკური პარტია". ახალი კომისიის წევრების შემომატებასთან ერთად კომისიაში აქტიური მუშაობის პერიოდი დაიწყო. თითოეულ მათგანს განკარგულებით დაეკისრა თავიანთი საკუთარო უბნების შესწავლა. პირველი დაჯგუფება, რაც კომისიის წევრებისთვის გაიცა, ის იყო, რომ შეესწავლათ შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე პირთა ხელმისაწვდომობა თითოეულ საარჩევნო უბანზე, თუ რამდენად მოწესრიგებულია პანდუსების თვალსაზრისით."

სამბრადიის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე საპარლამენტო არჩევნების მზადყოფნის უზრუნველყოფის მიზნით საპარლამენტო არჩევნების მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სააგენტო მასალის გასაკრავი/გამოსაფენი ადგილების სამბრადიის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოყოფის საკითხი და

გადაწყვიტა:

- ქალაქ სამბრადიის ტერიტორიაზე სააგენტო მასალის გასაკრავი/გამოსაფენი ადგილებად სამბრადიის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყოს:
  - ქ. სამბრადია, რუსთაველის ქ. № 31-ში, კულტურის სახლის წინ მდებარე 2 სარეკლამო აბრა;
  - ქ. სამბრადია, რუსთაველის ქუჩაზე, სს "საქართველოს რეინიგა"-ს სამბრადიის ყოფილი ტერიტორიული სამმართველოს წინ მდებარე 1 სარეკლამო აბრა;
  - ქ. სამბრადია, ჯავახიშვილისა და რუსთაველის ქუჩების გადაკვეთაზე, რეინიგის საღვურის მოპირდაპირე მხარეს მდებარე 1 სარეკლამო აბრა.
- სამბრადიის მუნიციპალიტეტის დაბისა და სოფლების ტერიტორიაზე სააგენტო მასალის გასაკრავი/გამოსაფენი ადგილებად გამოიყოს მგზავრთა მოსაცდელეები, გარდა ფინიური და კერძო სამართლის იურიდიული პირების მფლობელობაში არსებული მოსაცდელეებისა.
- აგრძელდება სააგენტო მასალის საკულტო ნაგებობებზე, კულტურული მემკვიდრეობის შენობა-ნაგებობებზე, სახელმწიფო ხელისუფლებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების, სასამართლოს, პროკურატურის, სამხედრო შენარების, პოლიციის, საქართველოს სახელმწიფო უსაფრთხოებისა და დაცვის სამსახურების და სახელმწიფო დაცვის სპეციალური სამსახურის დანაყოფების შენობების ინტერიერსა და ექსტერიერში, აგრეთვე საგზაო ნიშნებზე განთავსება/გაყვრა.
- განკარგდება ძალაში შევიდეს ხელმოწერისთანავე.

სამბრადიის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე საპარლამენტო არჩევნების მზადყოფნის უზრუნველყოფის მიზნით საპარლამენტო არჩევნების მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სააგენტო მასალის გასაკრავი/გამოსაფენი ადგილების სამბრადიის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოყოფის საკითხი და

- გადაწყვიტა:
- სამბრადიის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე საარჩევნო სუბიექტების წინასარჩევნო კამპანიისთვის (აგენტო მასალის) სამბრადიის მუნიციპალიტეტის მიერ გამოიყოს შემდეგი შენობა-ნაგებობები:
    - არასამეწარმეო (არაკომერციული) იურიდიული პირის "სამბრადიის მუნიციპალიტეტის ეროსი მანჯგალაძის სახელობის კულტურის ცენტრის" დარბაზი (ქ. სამბრადია, რუსთაველის ქუჩა);
    - ნაბაკევის ადმინისტრაციული ერთეული სოფელ ხუნჯულაურის კლუბი;
    - ტლოების ადმინისტრაციული ერთეული სოფელ ნოდის კლუბი;
    - სამბრადიის მუნიციპალიტეტის სოფელ დანირის კლუბი.
  - განკარგდება ძალაში შევიდეს ხელმოწერისთანავე.

ტენდერის შედეგები ცნობილია და სამუშაოებიც დაიწყო

6064 ნაწილობრივი

ტრადიციული თათბირის დასაწყისში მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოადგილემ, ლიზა კრავიშვილმა მონაწილეებს ახალგაზრდა ქალბატონი წარუდგინა. თონა მაქაცარია არასამთავრობო ორგანიზაცია "ქეა საერთაშორისო კავკასიაში" პროექტის კოორდინატორია. მან იმ დღეს პროექტის მიუღე აღწერა გააკეთა: "ქეა ჩეხეთი და ქეა საერთაშორისო კავკასიაში ერთობლივად ახორციელებენ ჩეხეთის განვ-

ბენ ცოდნას სამიზნე ჯგუფის უფლებების და საჭიროებების თაობაზე, ბიზნესის და ორგანიზაციულ განვითარებაზე. პროექტის ფარგლებში დაგეგმილია საინფორმაციო შეხვედრების ჩატარება ძირითად სამიზნე ჯგუფებთან, ადგილობრივი ხელისუფლების შესაბამისი სამსახურების და კერძო სექტორის წარმომადგენლებთან, იმ არასამთავრობო ორგანიზაციებთან, ვინც მუშაობს აღნიშნულ პრობლემატიკაზე და ყველა დაინტერესებულ მხარესთან.

ლოლარაძეა. მისი 10 პროცენტი ან ფულადი შენაღბანი უნდა იყოს, ან რაიმე რესურსი, ინფრასტრუქტურა. სოფლებში მუნიციპალიტეტის გამგებლის წარმომადგენლებს თონა მაქაცარიამ იმავე დღეს თხოვნით მიმართა, პროექტის კოორდინატორს მათ სამოქმედო ტერიტორიებზე მცხოვრები შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ქალბატონების ჯერ მოძიებასა და შემდეგ მათთან დაკონტაქტებაში დაეხმარონ. ყველას გასაგონად კი განმარტა, რომ ამ კატეგორიის ქალბატონებს პროექტში მონაწილეობა არანაირ საფრთხეს არ უქმნის. სახელმწიფო მათ პენსიას არ შეუწყვეტს.

- ში – 4958 ლარი;
 ნაბაკევის თემის გმირი ქუთათელაძის და მუხეუმის ქუჩებზე – 5443 ლარი;
 ნაბაკევის თემის სოფელ კვირიკეში – 5850 ლარი;
 ნაბაკევის თემის სოფელ ნინუკუთხეში – 4627 ლარი;
 ნაბაკევის თემის სოფელ ჩხენიშში – 2690 ლარი;
 ნაბაკევის თემის სოფელ ხუნჯულაურში – 1329 ლარი;
 დიდ ჯიხაიშში – ე.წ. სერგეთის უბნიდან სოფლის ბოლომდე და ვაზბეგის უბნის მიმართულებით – 15273 ლარი;
 გომის თემის სოფ. დაბლა გომში სპორტულ მოედანზე ელ/მრიცხველის მოწყობისთვის – 496 ლარი.
 ადგილობრივი ბიუჯეტის ფარგლებში ტენდერი გამოცხადდა შინამოსულები ჯარისკაცის დედის ძეგლისა და ომებში დაღუპული მეომრების მემორიალის რეაბილიტაციის სამუშაოებზე, ღირებულებით 21 186 ლარი.
 16 ივნისს მუნიციპალიტეტის გამგებლასა და შპს "ა.ღ.მ. ვერო-ტექნიკას" შორის გაფორმდა ხელშეკრულება გალმა ზონის გზების მოხრეშვასთან დაკავშირებით.
 მუნიციპალიტეტის გამგებლამ იმ დღესვე გააფორმა ხელშეკრულება ინდემწარმე "მაია აბურჯანიძისთან" ში-

ნმოუსვლელი კრიტიკის დედის ძეგლის რეაბილიტაციის სამუშაოების შესასრულებლად.
 განათლების, კულტურის, ძეგლთა დაცვის, ტურიზმის, სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამსახურის უფროსმა საკითხი დააყენა: დიდი ჯიხაიშის სამუსიკო სკოლის ბალანსზე მყოფ შენობაში არსებული ელექტრო-მრიცხველზე დაერთებულია რამდენიმე ორგანიზაცია, ხარჯი კი სამბრადიის მუნიციპალიტეტს ეწერება. ნატალია მანჯგალაძემ ითხოვა, დროულად მოწესრიგდეს საკითხი, რათა შედგენილი ხარჯისაგან ადგილობრივი ბიუჯეტი განთავისუფლდეს. აქვე დაისვა საკითხი შენობაში არსებულ რამდენიმე ოთახის გამოთავისუფლებაზე, რომლებიც ასევე დაკავებული აქვს პოლიციის განყოფილებას. სამსახურის უფროსის თქმით, ზემო აღნიშნული ოთახები სამუსიკო სკოლას მეცადინეობების სრულყოფილად ჩასატარებლად სჭირდება.
 ორშაბათის ტრადიციულ თათბირზე დიდ ჯიხაიშში მუნიციპალიტეტის გამგებლის წარმომადგენელმა მგლების შემოსევის ფაქტზე იქ მყოფი საზოგადოების ყურადღება მიიქცია. ნუგზარ ნუცუბიძის თანასოფელეებმა ყანაში რამდენიმე დღის წინ 4 მგელი შენიშნეს. ამ პერიოდში მგლების შემოსევა სხვა სოფლებშიც დაფიქსირდა.

ითარების სააგენტოს მიერ დაფინანსებული 9 თვიანი პროექტს საქართველოს 3 მუნიციპალიტეტში: სამბრადიაში, სენაკსა და აბაშაში. პროექტის განხორციელება დაიწყო 2016 წლის 1 აპრილს და დასრულდება 2016 წლის 31 დეკემბერს.
 პროექტის მიზანია შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ქალების დასაქმებისა და შემოსავლის მომტანი საქმიანობების შესაძლებლობების გაზრდა 3 სამიზნე მუნიციპალიტეტში, რისთვისაც უნდა მოხდეს შშმ ქალების პროფესიული საჭიროებების გამოვლენა და სამუშაო ადგილების შექმნა. პროექტის ფარგლებში შშმ ქალები და სხვა დაინტერესებული მხარეები აიმაღლე-

პროექტი სამიზნე მუნიციპალიტეტებში მცხოვრები შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ქალების დასაქმების მიზნით სამი სოციალური საწარმოს დაფინანსებას და სამიზნე ჯგუფის შესაძლებლობების გაძლიერებას გეგმავს.
 პროექტის ბენეფიციარები არიან შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე ქალები, მცხოვრები საქართველოს 3 მუნიციპალიტეტში: სამბრადიაში, აბაშასა და სენაკში. ბიზნესიდეების წარმოდგენა და განხორციელება მათი უშუალო ჩართულობით იქნება უზრუნველყოფილი".
 ითქვა, რომ პროექტის საგრანტო ღირებულება 5-დან 10 000 ამერიკულ

- დოლარამდეა. მისი 10 პროცენტი ან ფულადი შენაღბანი უნდა იყოს, ან რაიმე რესურსი, ინფრასტრუქტურა. სოფლებში მუნიციპალიტეტის გამგებლის წარმომადგენლებს თონა მაქაცარიამ იმავე დღეს თხოვნით მიმართა, პროექტის კოორდინატორს მათ სამოქმედო ტერიტორიებზე მცხოვრები შეზღუდული შესაძლებლობის მქონე ქალბატონების ჯერ მოძიებასა და შემდეგ მათთან დაკონტაქტებაში დაეხმარონ. ყველას გასაგონად კი განმარტა, რომ ამ კატეგორიის ქალბატონებს პროექტში მონაწილეობა არანაირ საფრთხეს არ უქმნის. სახელმწიფო მათ პენსიას არ შეუწყვეტს.

მე ომადე ზანქისტი არ ვყოფილხარ! როგორი მხრიდან შეგვაქანა, ბატონებო?!

თბა გავხანჯვით

ზნარებს რა მოთვლის, ისინი დღეს და გუშინ არ განიხილან, ზნარები დიდი ხანია იყო. ალბათ, კარგა ხანს იქნება კიდევ იმ კედლებში, ადმინისტრაციული სახლი რომ ჰქვია. გადატანით მნიშვნელობას ამჯერად თავი დაფანტოთ, კედლებსა და ჭერზე ვსაუბრობთ მხოლოდ. ისინი პოლიტიკას არ გულისხმობენ, უბრალოდ ზნარები არიან, შესაყეთებელი, დასაგმანი. მარკუზიდურს არც შეჰქონია, ისე დაემსგავსა ჩვენი "გამომცემლობა" "ცისფერ მთებს". ესაა აკლდა ბევრის მხანველ-გადამტან და საქმეს ისეთი პირი უჩანს, კიდევ ბევრის მოლოდინში მყოფ "სამტრედიის მაცნეს" რედაქციას. მიწისქვეშა ბიძგების ბრალი იყო, ნეტავ? აბა, სამტრედიის ფელანაირ ბურთს თამაშობენ, მოტობურთის გარდა. ვისაც დაუჯერებელი ამბავი ჰგონია, და თურმე ასე ბევრი ფიქრობს, გაგვატარეთ!

სანამ იმაზე მსჯელობას დაიწყებდეთ, სჭირდება თუ არა ორი სათაური, "ტიანშანის" მტკვერში თავად გავეხვიეთ. მთელი ქალაქისთვის, მეტიც, რაიონისთვის უკვე ცნობილია ჭერის ჩამოვარდნის ამბავი ადმინისტრაციული სახლის ერთ-ერთ ფლიგელში. გაცილებით უფრო საინტერესო მისი გაგრძელება გახდა, ვიდრე თავად ნგრევის პროცესი, თუმცა ისიც საინტერესოა, რა მიზეზით ან მოსაზრებით იქცა ეს ყოფილი ამბავი პოლიტიკურ თემად. ჭერის ჩამოვარდნა ლამის დაბრალდა ამგვარ დაბრალებებს მიჩვეულ ამ წერილის ავტორს და კიდევ რამე რომ არ დააბრალონ, აქვე იმაზე, რომ შესაბამისი სამუშაოები მის აღსადგენად სპონსორულად დაიწყო. მაშინვე მოხდა ყველა იმ სამსახურის მობილიზება, საქმეში ჩართვას რომ საჭიროებს. ამგვარი ბრალდება თავიდან გახლდათ მისთვის მოულოდნელობა, თორემ ამერიიდან მზადაა შემოტყუების მოსაგერიებლად ამავე შენობაში დასაქმებული ხელისუფლების ყველაზე ერთგული ქალბატონებისგან, და ბატონებისგანაც, სხვათა შორის.

ფაქტზე მეტს არაფერს ვიტყვით, რადგან ვაზეთის ამ ნომრის გამოსვლისთვის იგი უკვე ახალი თემა აღარ იქნება. უბრალოდ, მას შემდეგ განვითარებულ მოვლენებზე მინდა ვუპასუხო მათ, ადგილობრივი ხელისუფლების მხარდასაჭერად, ლამის, ნადეჟდა კრუცკაიასავით რომ გამოიღეს თავი. არ ვარ "მოგზავნილი", ქალბატონებო! ნეტავ შემემძლოს ისე ნიჭიერად მსახიობობა, ემოციურად ამდენად გამართული სპექტაკლები დაუდგა. ვინც თვლის, რომ ასეა, გმადლობთ კომპლიმენტებისთვის. ვფიქრობ, გადაჭარბებულია ისინი, თქვენ ჩემზე შედუმულად კარგი წარმოდგენა გაქვთ. რაც შეეხება მუნიციპალიტეტის გამგებლისადმი თქვენს გულშემატკივრობას, უკეთესი იქნებოდა იგი უფრო კომპეტენტურად გამოგეხატათ, რამეთუ ადმინისტრაციულ სახლში დასაქმებული ყველა თანამშრომელი ადგილობრივი ხელისუფლების სახეა. რაც შეეხება მე, არ მივეკუთვნები დროშის ფრიალს მოყოლილ-წაყოლილ ადამიანთა რიცხვს. ამიტომ არც ვაღივლებ ვარ და არც მჭირდება მასთან თავის მართლება. ერთხელ უკვე დავაფიქსირე და ვიმეორებ, ჩამონგრეული ჭერი ყველას სირცხვილია, სკამგამოცვლილების და მომავალში საითქვენ შეგვაქანებს ჯერ ვერ გეტყვით... სოციალური ქსელის საკუთარ გვერდზე ერთხელ უკვე დაწერილს მოვიშველიებ, რადგან იმ ემოციით დაიწერა, "ეპიცენტრში" ყოფნას რომ მოპყვება. სათაურიც ორი უნდა და საქმეც ბევრი, დიას, ლაპარაკის ნაცვლად. ნაცნობი ლოზუნგი აქტუალობას არ ჰკარგავს, ესეც თუ ჩემს პათოსს დაუჯერებთ, არაპოლიტიკური გაგებით, თუ არა და, აქაც გაგვატარეთ, სანამ პოლიტიკურ ერთგულება-ორგულობას ბევრს შეგახსენებდნენ ისე დაუვიწყარი, ან მომავალში დასავიწყებელი ლო-

ზუნგებისას. მე ომადე ზანქისტი არ ვყოფილხარ, თუმცა არც "გრენლანდიის" გატანა მითხოვია ოდესმე, რადგან იმის მიუხედავად, რომ არ მეშინია მისი ჩამოვარდნის, არც ჩემს სამუშაო ოთახში ჰკიდია კედლებზე. ზნარები კი, იცოცხლოთ, ზნარები მრავლადაა, ჭერზეც, კედლებზეც ... ჩვენი პროფესიის სპეციფიკიდან გამომდინარე, ჩვენც ბევრჯერ შეგვაქანა, თუმცა არაერთხელ შეგვიქანებია შექანებელი! ეს ისე, შეგახსენებ არა მკითხველს, არამედ იმათ, მსახიობობა რომ შემეძინეს. რაც შეეხება გამგებელს, მას და ამ წერილის ავტორს განსაკუთრებ-

ით ახლო მეგობრული ურთიერთობები არ ჰქონიათ, თუმცა დიდი ხანია ვიცნობთ ერთმანეთს და უთელი, რომ მისი პიროვნება თანამდებობაზე ბევრად მაღლა დგას. და ამჯერად სახალხოდ ვამბობ იმას, რაც მისთვის არაერთხელ მი-თქვამს: თანაუგრძობობა რომ გამგებელ-

ვარ გეტყვით, "გრენლანდიას" გაიტანენ თუ არა იქედან, სადაც არ არის, შაბიანის ახალ პარტიასაც მოიტანენ ალბათ, თუმცა არ გვეკრძა. ყანჩელის მელოდა უთუოდ გესმით გონებაში, მთავარია ვინ უსმენს, ან ვინც უსმენს, ესმის თუ არა! ჩემდა სამწუხაროდ, პირადი პოზიციის დაფიქსირებაც მომიქვია, რაც არაეთიკურია. იმედია, მაპატიებს ერუდირებული მკითხველი იმის გათ-

ვალისწინებით, რომ ჟურნალისტიც ადამიანია და გავრცელებული გამოთქმა "ჟურნალისტს სქესი არ აქვს" ყველა შემთხვევაში არ გამოდგება. მოახლოებული სამიშროების ქალებს და არა მარტო ქალებს, ხშირად ეშინიათ და ამას ემოციით გამოხატავენ. ეს გახლდათ ჩემი "სპექტაკლის" სცენარი. თუკი ვინმე ტელევიზიების გამოჩენამ და მათთან ჩემმა კომენტარმა გააღიზიანა, კიდევ ერთხელ შეგახსენებთ, ჩემი ერთგულება დრო-

შის მიმართულებით არ ფრიალებს, ჩემთვის დროშა ერთია და არა "როდის დაგვჭირდება" პრინციპით სხვადასხვა დროს შენახული. და აქვე, თუკი ეს წერილი ვინმეს მიერ წაეთხრო, მოყოლით უნდა მივიღოთ იქ, სადაც აინტერესებთ, წამითხროვლის ინტელექტი სწორად შეარჩიეთ ან უკეთესია დრო გამოძებნით და თავად წაეთხროთ, მონაყოლს მაინცადამაინც ნუ ენდობით!

სანავახირო აღახ დაიტბოხება

სანიაღვრე დამშრობი არხი სანავარდოს ტერიტორიაზე, განით ერთ მეტრამდე, სიღრმით კი, დაახლოებით, ნახევარი მეტრი, ვერ უზრუნველყოფდა ჭარბი ნალექის დროს ამ საკმარის დიდი უბნის ნაწრები წყლისგან გათავისუფლებას. ტერიტორია ხშირად იტბორებოდა. ამას ისიც დაემატა, რომ ავტობანის მშენებლობისას ეს არხი საერთოდ ჩაიკეტა. ადგილობრივი ხელისუფლების, უშუალოდ გამგებლის მოთხოვნით, ავტობანის ქვემოთ ორი გვირაბი გაკეთდა წყლის გასასვლელად. არხის აღდგენა და გაფართოება მაინც საჭირო გახდა. რეინიგზის გასხვისების ზოლი, რომელიც ლიანდაგს ორივე მხარეს 12-12 მეტრზე მიჰყვება, "საქართველოს რეინიგზის" მიერ გაიწმინდა. მუნიციპალიტეტის გამგებელმა ამჯერად რეინიგზის მესვეურებს მიმართა და სრულიად უსასყიდლოდ ახალი არხი გაიჭრა, სამი მეტრი განითა და ორ მეტრამდე სიღრმით, რომელსაც პირობითად ლილიბას არხი დაერქვა, რადგან იგი სწორედ ამ მდინარეს უერთდება. თერგო ცაგურია, ქალაქის მუნიციპალიტეტის ხელმძღვანელი, აღნიშნავს, რომ "ეს არხი დიდ შეგებას მისცემს სანავარდოს უბანსა და რეინიგზის დასახლებას. ფაქტობრივად, იხსნის დატბორვისგან ამ დიდ უბანს. ამისთვის ნამდვილად ეკუთვნის ჩვენგან მადლობა "საქართველოს რეინიგზს", მოგეხსენებათ, სამუშაოები სრულიად უსასყიდლოდ ჩაატარეს." როგორც მან აღნიშნა, მალე კიდევ ერთი არხის გაჭრა დაიწყება: "როინის პირამდე არ მისული, ავტობანის ქვემოთ ბეტონის მილები უკვე ჩაიდო. ახალი არხის გაჭრა იქაც საჭირო გახდა, რადგან ამ არხის გამო სამი მეტრით მოიმატა წყალმა." — დასძინს ქალაქის მუნიციპალიტეტში გამგებლის წარმომადგენელი. "ალტკომთან" ამ საკითხზე მოლაპარაკება უკვე მიმდინარეობს.

ჩვენი ახალი 9 სახლიდან ცხოვრება

6060 ნაბიჯი

40 წლის წინ 9 სართულიან კორპუსში ბინადრობა პრესტიჟული იყო. დასავლეთ საქართველოში ერთ-ერთმა მოწინავე საწარმო, ხის დამამუშავებელმა კომპანიამ 54 ოჯახს ღირსეული საყოფაცხოვრებო პირობები შეუქმნა. უფრო მეტიც, თავის მუშა-მოსამსახურეებს ახალი საცხოვრებელი კორპუსი ქალაქის ცენტრალურ ნაწილში აუგო და უსასყიდლოდ შეასახლა. დღევანდელი თამარ მეფის ქუჩის 4 ნომერში მდებარე ორსართულიანი კორპუსი იმითაც იყო პრესტიჟული, რომ სამტრედიის სინამდვილეში იგი პირველი 9 სართულიანი შენობა გახლდათ, სადაც ლიფტი მუშაობდა.

9 სართულიან ელემს ახსოვთ ღირსეული ცხოვრება, 1975 წლიდან სულ 15 წელი რომ გასტანა. წინა საუკუნის 90-იანი წლებიდან, როცა ქვეყანაში არსებული დაიწყო და რასაც ელექტროენერჯის ხშირი გამორთვები მოჰყვა, 9 სართულიანი კორპუსის მადლიერ სართულელებში ცხოვრება არა თუ პრესტიჟული, გა-

ველაფერ ამას მოსახლეობა თავის საცხოვრებელი კორპუსის მოპირდაპირედ, გზის მეორე მხარეს, რეინჯინის ობიექტების ჩრდილში შეეწყული მიყვება, უფრო აქტიურები ბოდიშსაც მიხიან, ჩვენს პრობლემებზე ქუჩაში რომ გელაპარაკებით, გვერიდება, მაგრამ სხვა გზა არ გვაქვს, მე-6 და მე-7 სართულელებზე ფეხით ასვლას ვერ შეგვადრებთ.

ლომგული თავიდან ხის დამამუშავებელ კომპანიაში მუშაობდა. ბინის აღრიცხვას მისი ოჯახიც იღვდა და როცა წარმოებამ ქალაქის ტერიტორიაზე კორპუსი ააშენა, საცხოვრებელით ისიც დააკმაყოფილა.

1975 წლიდან ამ კორპუსის ბინადარია. ახსოვს ის დრო, როცა პრესტიჟულ 9 სართულიანში ცხოვრება ღირდა: “განუკითხავთ, წლებში ორივე სადარბაზოს ორივე ლიფტი უმოწყალოდ იმარცხებოდა და ბოლოს, როცა ქვეყანაში სიტუაცია დასტაბილურდა, ელექტროენერჯის დეფიციტი ადარ იყო, ლიფტმა ფუნქციონირება ვეღარ შეძლო. ვის აღარ მივმართეთ, ბევრი შეპირებაც იყო,

ვლაც კი საშიშია და სადარბაზოში შესვლაც. არსებობს საშიშროება, ჩამონახალი თავში მოხვდეს ადამიანს. რაც შეეხება ლიფტს, გაქურდული ელექტრობა. შენარჩუნებულია “ტროსები”, “რედუქტორი”. “შახტაც” კარგ მდგომარეობაშია. ბოლოს როცა მოვიდნენ, შეამოწმეს, გვითხრეს: აღდგენა 30 000 ლარამდე დაჯდებაო. ქუთაისლები იყვნენ. გამგეობაში რომ გაარემონტეს ლიფტი, ის ხელოსნები მოიყვანეს ჩვენთანაც, პირველი სადარბაზოს ლიფტში უფრო ცუდი მდგომარეობაა, შედარებით უკეთესად გამოიყურება მეორე სადარბაზოს ლიფტი”.

არ ჰყავს 9 სართულიანს. სარდაფია და წელით არის სავე. ზაფხულში კოლოები გვესევა და გვეკამს. ერთ სკამზე 4-4

და 5-5 რომ გვიზის მთავრობაში, ხანდახან ხალხისთვისაც უნდა იზრუნონ. არაფერი არ კეთდება სამტრედიისში”.

ოზოლა მიქაძე, მე-5 სართულის ბინადარი: “რამდენი ხანია, ვეხვეწებით ვეღვას, მოგვხდონ. ასაკიანები ვართ, ვერ ავდივართ და ვერ ჩამოვივართ. რამდენი მუშობელია ისეთი, რომ არ შეუძლია მოძირობა და იძულებული არიან ისხდნენ სახლში. რომ იტყვიან ჩახავსებული ისე ვართ. ჩვენი პატრონი არც ძველი ხელისუფლება შეიქნა და არც ახალი. ამით იმედი გვექონდა და ამით საერთოდ არ მოგვხდეს. ვერაფერი ვხედავ საწინაოს. რაც ჩვენ გვიჭირს, იმას არავინ აქცევს ყურადღებას. ენობა უკიდურეს შემთხვევაში ჩამოვივართ. ზოგიერთი ცუდად ზღვება, სასწრაფო სჭირდება. თუ მოგვხდებოდა ეს მთავრობა, თუ არა, საერთოდ არ წავალით არჩევნებზე და არავის მივცემთ ხმას”.

მოგელი შენგელია პირველი ჯგუფის ინვალიდია. ჰყავს მუდღე, მეორე ჯგუფის ინვალიდი. ახალგაზრდა კაცს მთელი დღე სახლში გული არ უჭერდება და მე-6 სართულიდან, იძულებულია, ორი ვაგარჯინთა და წვალებით ენობა დღეში ერთხელ მაინც ჩამოვიდეს. მისი ოჯახიც დასაბამიდან ამ კორპუსის ბინადარია: “დიდი ხანია, მტკივა ფეხები და ვავარჯუნების გარეშე ვერ დავდივარ. ენობა ჩამოსახლულად მოვარეობს სიმწრით მო-

უსამდისიც გახდა. უდნობის გამო ლიფტი აღარ ფუნქციონირებდა, ხოლო როცა წლების შემდეგ ელექტროენერჯის მიწოდება ჩვენს ქალაქს დაუბალანდა, გამარცხული ლიფტის აღდგენა ვეღარ მიხერხდა.

ადგილობრივებმა რამდენიმე ხელისუფლებას საშუალებად რამდენჯერმე მიმართეს, მაგრამ 9 სართულიანს ლიფტის პრობლემა არ მოეხსნა. ამბობენ, რომ დაპირებას არც მოქმედი და არც ხელისუფლებაში მოსვლის მოსურნენი გაურბოდნენ. პირიქით, წინასაარჩევნო პერიოდში ოპოზიციური პარტიების სამოქმედო პროგრამაში 9 სართულიანი კორპუსის ლიფტის აღდგენის საკითხი ერთ-ერთი უმნიშვნელოვანესი იყო.

მოდიოდნენ სიტუაციაში გასარკვევად, ამოწმებდნენ, მაგრამ არ მოხერხდა მთავარი ლიფტის აღდგენა. მე თუ მეითხათ, აღარ ღირს ამ კორპუსში ცხოვრება, მაგრამ სად წავიდეთ. 40 წელიწადია აქ ვცხოვრობ, სანამ შევიძლებ, ვივლი მე-7 სართულზე, რომ ვეღარ შევძლებ, დაჯვადები სახლში ბევრი ჩემი მუშობელივით. კარგს არავის ვუკარგავთ: სახურავი გაუკეთეთ. ამში მოგვეხმარა მთავრობა, წყლისა და კანალიზაციის სისტემაც ცოტა ცოტა მოვავარაუთ, შენობის ერთი მხარე მალთან ცუდ მდგომარეობაში იყო, წვიმის წყალი შედიოდა ოთახებში. გაილესა, მაგრამ უხარისხოდ. შენობის მეორე მხარეს რომ შეხედოთ, საოცარი სიტუაციაა, ცეკვა ბათქაში, იმ მხარეზე გა-

მუელის სათქმელს აგრძელებს მა-

ულინა თავიკე. ქალბატონის თქმით, ძნელია ორი მოზარდის მთელი დღე მე-7 სართულზე გაჩერება. მათთვის განსაკუთრებით აუტანელი ზაფხულის დღეებია. მოზარდებს უჭირთ დაკეტულ სივრცეში ყოფნა: “ერთხელ თუ ჩამოვივანე ბავშვები ენობაში, მეორეზე ლაპარაკი ზედმეტია. ყოველწლიურად ვწერთ განცხადებებს, ხელისუფლებას ამ განაფხულზეც მივმართეთ. გამგეობაში წერილი დავტოვეთ, მაგრამ არც თანხმობით და არც უარით არავინ გამოჩენილა. პასუხის ღირსიც კი არ გავგზავდეს”.

შევიანარ სტურუას ოჯახი პირველ სართულზე ბინადრობს. სხვებთან შედარებით იგი უკეთეს სიტუაციაშია, რადგან ბინაში შესასვლელად კიბის ბევრი საფეხურის ავლა არ უწევს. სხვებისაგან განსხვავებით დღეში რამდენჯერმე შეუძლია უპრობლემოდ გამოვიდეს ენობაში, თუმცა ძალიან მტკივნეულად განიცდის იმას, რომ 40 წლის წინ დაახლოებულ, ზედა სართულების მუშობლებთან ოჯახებში სტუმრობას ვეღარ ახერხებს: “ამ კორპუსში 1975 წელს მოგვეცა ბინა. 54 ოჯახი ვიყავით. მაშინ ვეღარ ვიყავით, ლიფტი მუშაობდა. ახლა აღარც ლიფტი მუშაობს და განადგურებულია შენობა. შეხედეთ, რას ჰყავს კედლები. პატრონი

დღე სახლში გული არ უჭერდება და მე-6 სართულიდან, იძულებულია, ორი ვაგარჯინთა და წვალებით ენობა დღეში ერთხელ მაინც ჩამოვიდეს. მისი ოჯახიც დასაბამიდან ამ კორპუსის ბინადარია: “დიდი ხანია, მტკივა ფეხები და ვავარჯუნების გარეშე ვერ დავდივარ. ენობა ჩამოსახლულად მოვარეობს სიმწრით მო-

დაგვიდგით ნავის უხნა, გადავიხიოთ გადასახადს

6060 ნაბიჯი

“კომუნისტების დროს ჩვენს ქუჩაზე ნავის საუკეთესო მანქანა დადიოდა. დილით ადრე მისი სიგნალი გვაფხიზლებდა, ენობიდან გამოგვეკონდა საყოფაცხოვრებო ნარჩენები, ჩვენც კმაცოფილები ვიყავით და არც ქუჩა ნავიანდებოდა”. – გვიამბობს სამტრედიელი კობა ფოცხვერიძე.

ნიკო ნიკოლაძის ქუჩაზე მსგავსი რამ კიდევ ბევრ მოსახლეს ახსოვს და გული სწყდება, რომ ეს მომსახურება 21-ე საუკუნეში ფუფუნებად აქვთ გადაქცეული. იმდენი შეგნება კი გააჩნიათ, მოასფალტებული ქუჩა ენობიდან გამოტანილი ნავით არ დააბინებოთ, თუმცა ბატონ კობას უახლოესი წარსულიდან ახსოვს, მუშობლებს შორის რამდენი უსამოვნება მოჰყოლია ქუჩაში გვიან ღამით დაყრილი საყოფაცხოვრებო ნარჩენის დილით აღმოჩენას: “იყო ოჯახები, რომლებსაც არ შეეძლოთ შორს წაღება და ნავის ხან სად ჰყრიდნენ, ხან სად. არც ახლა ვართ უკეთეს მდგომარეობაში. ჩვენს ქუჩაში რამდენიმე ხანშიშესული ისეთი ადამიანი ცხოვრობს, დღესაც რომ უჭირთ ნა-

გვის ბუნებრივი ნახევარი კილომეტრის გავლა. ზოგს მანქანით გააქვს ნავი, ზოგს – ე. წ. კაკვებით. უახლოესი ბუნებრივი ჰავაგადასაქვს ქუჩაზე, ჩვენგან დაახლოებით 500 მეტრის მოშორებით დგას.

ადგილობრივი თვითმმართველობის არჩევნებამდე რომ იყვნენ მოსულები, დაგვიპირდნენ, ნიკო ნიკოლაძის ქუჩაზე ნავის ორ ურნას დავიდგამით”. – “სამტრედიის მაკინესთან” საუბარს აგრძელებს კობა ფოცხვერიძე.

მოსახლეობის თქმით, დაპირება დაპირებდად და მოთხოვნა განუხორციელებელი დარჩა.

80 წლის ანზორ სოხაძეს 6 სულიანი ოჯახი აქვს. ნიკოლაძის ქუჩაზე მოსიარულე ნავის მანქანა მასაც კარგად ახსოვს. იფრინებს რამდენიმე ათეული წლის განმავლობაში ენობიდან საკუთარი ბუნებრივი ნავის გამოკრება. ამჯერად მის შვილს მსუბუქი ავტომანქანით გააქვს: “სანამდე შემიძლო, მე მიმქონდა ნავი. ახლა აღარ შემიძლია და ის საქმე ვაქვს გადავებარე. როდემდე უნდა ვიყოთ ასე. არ მინდა, ჩვენი ხვედრი შვილიშვილებმაც გაიზიარონ. რომელ საუკუნეში ვცხოვრობთ, ქალაქის ერთ-ერთ ცენტრალურ ქუჩაზე ნავის მანქანა რომ არ შემოდის? ვიხდით გადასახადს, ყველა ოჯახს შეეძლო ესარგებლა ამ მომსახურებით და ახლა რატომ არ არის შესაძლებელი, ნიკო ნიკოლაძის ქუჩაზე ნავის ურნა დაიდგას და მანქანა შემოვიდეს”.

ნიკო ნიკოლაძის ქუჩის დასაწყისში ქალაქის მე-2 საჯარო სკოლა მდებარეობს. ადგილობრივი მოსახლეობას გაუმართლებლად მიანიჭა, სასწავლო დაწესებულების სიახლოვეს ნავის ურნის არარსებობა. “საჭირო თუ არა აუცილებელია, ჩვენი ქუჩის თვისა და ბოლოში ნავის ურნები დაიდგას. მოსახლეობა რომ არაფერად ჩავვაგონ, სკოლას მა-

ნიც უნდა გაუწიონ ანგარიში. პირადად ჩვენს ოჯახში ორი ქალბატონი ვცხოვრობთ: მე და დედა. ვერავის დავავლებ, ჩემი სახლის ნავი ვადავაროს. ამიტომ როცა ქალაქში მიწვევს გასვლა, კარგად ჩაცმული რომ მივდივარ, ორივე ხელით მიმაქვს ნავის პარკები. ასე როდემდე შეიძლება, გაგრძელდეს. მიერეულ ტერიტორიაზე რომ ვცხოვრობდეთ, იქ არ უნდა ვევაგდეთ ხელისუფლებას ასე უყურადღებოდ. ვთხოვთ, ვისაც ეს ეკუთვნის, მოგვივაროს პრობლემა”. – მუშობლების საერთო გასაჭირი ასე ჩამოაყალიბა საკუთარი ენობის წინ გამოსულმა მერი კლარაჯიციანი.

ნიკო ნიკოლაძის ქუჩაზე დასუფთავების მანქანის მოძირობა არ ახსოვს მუნიციპალიტეტის გამგებლის მოადგილეს, დავით ბაჩტაძეს. კომუნალური გაერთი-

ანების ყოფილი უფროსი კომუნისტების დროს სკოლაში დადიოდა და ამდენად, ინფორმაციასაც ვერ ფლობს. რაც შეეხება დღევანდელ სიტუაციას, ნიკო ნიკოლაძის ქუჩაზე ნავის ურნების დადგმა ამ ეტაპზე რეალურად არ მიანიჭა: “ქალაქის ტერიტორიაზე დასუფთავების მომსახურება რომ გავზარდოთ და დამატებით ურნები მოვიკეთო, ამის საშუალებით არ არის. უამრავი მომენტია გასათვალისწინებელი: პირველ რიგში, მატერიალურ-ტექნიკური ბაზა გასაფართოებელი. საჭიროა ტრანსპორტის შეძენა, მუშაველის დამატება, სამტრედიის მუნიციპალიტეტის გამგებლთან გარკვეული მუშაობა და კონსულტაციები მიმდინარეობს, რათა მომავალში ქალაქის რამდენიმე უბანში დასუფთავების მომსახურების ზონა გაიზარდოს”.

ერთი ცივი ებრაელებთან

ლივან გავაჩინა

სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სამტრედიის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის საქმიანობის შესახებ "სამტრედიის მაცნე" ზმირად მოუთხრობს მკითხველს.

წი ივნისს, წვიმის მიუხედავად, სამსახურის უფროსის, მამუკა კვანტალიანის თანხლებით სოფელ ეწერს ვეწვიეთ.

“შესაბამისი გეგმის მიხედვით მუნიციპალიტეტის სხვადასხვა სოფლებში ვაგვიფარით, დარგში, აგრარულ სექტორში მიმდინარე სიახლეებთან დაკავშირებით ხალხს ვხვდებით, მათგან ინფორმაციებს ვისმენთ, ჩვენის მხრივ სიახლეებს ვაცნობთ, რათა სრულად იყვნენ ინფორმირებული სახელმწიფოსაგან შეთავაზებულ შედეგებთან დაკავშირებით და ა.შ.” – ვანაცხადა ჩვენთან საუბარში ბატონმა მამუკამ.

სოფელში მისულს სამუშაო ამბულანსში დაგვხვდა მუნიციპალიტეტის გამგებლის წარმომადგენელი ეწერში რევან ივანიანი.

სტუმარ-მასპინძელმა გვინი შპს “მზიურისაგან” ავიღეთ, მისი ხელმძღვანელია ბაჩუკი (ირაკლი) შენგელია.

შპს სხვადასხვა ჯიშის ეკოლოგიურად სუფთა თევზის წარმოებითა და კავებული.

– 1984 წლიდან ვვარსებობთ, აუზე-

ბი 30 ჰექტარზე გვაქვს, შივ “სქელმუბლას” “ამურისა” და “კობრის” ჯიშის თევზები გვაყავს. საშუალო წარმადობა 8-9 ტონაა, თუმცა, თევზის საკვების სიძვირე რომ არა, 100-150 ტონა თევზის

ვით, მეტი ფინანსებია საჭირო. თუ არა მონდობა, მრავალწლიანი გამოცდილება და დროში გაწერილი გეგმები ნამდვილად აქვს “მზიურის” თავაკაცს.

ნანახით აღფრთოვანებულმა დავემსხვილეთ “მზიურებს”, წარმატებები ვუსურვეთ მათ.

გზაში ერთი ფიქრი ბურღავდა ჩვენს გონებას – დღეს, როცა ქართული ბაზარი გაჯერებულია უცხოური პროდუქციით, რაოდენ საშური საქმე იქნება, რომ ეროვნული ბაზარი ეროვნული, ვანსადი პროდუქტით მო-

წარმოებასაც უპრობლემოდ შევძლებთ, – ბატონმა ბაჩუკიმ.

წარმოებული პროდუქციის რეალიზება “მზიურს” არ უჭირს, აქაური თევზი სამტრედიის გარდა ქუთაისში, საქართველოს თითქმის ყველა რეგიონში იყიდება. კობრის 1 კილოგრამი ხორცი რომ მივიღოთ, სეზონზე მას 2 კილოგრამი ყვითელი სიმინდი უნდა მივცეთ, რაც რენტაბელური არაა. – დასძინა მან.

აუზები ცხენისწყლის არხით საზრდოობს, გვაკლავს დროს არის პრობლემატიკა, თუმცა, დიდი შრომისა და გარჯის წყალობით, საქმე მაინც წინ მიდის.

სამომავლო გეგმებიც აქვს საოჯახო ბიზნესით დაკავებულ ჩვენს მასპინძელს. თევზის შებოღვა და ისე რეალიზაცია მისი დიდი სურვილია, ერთი სიტყ-

მარაგდეს, მით უფრო მაშინ, როცა ამის შესანიშნავი საშუალებები არსებობს ჩვენს ქვეყანაში, მათ შორის სამტრედიასა და მის სოფლებში.

სათევზე ტბორების მონახულების შემდეგ, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის უფროსი, მუნიციპალიტეტის გამგებლის ეწერის წარმომადგენლის

შენიშნა მოსახლეობას შეხვდა.

საუბარი საქმიან, გულახდილ ვითარებაში, კითხვა-პასუხის რეჟიმში მიმდინარეობდა.

თხილის პლანტაციების, სახამთროს ბაღის, მეცხოველეობის, მეფეტვრეობის განვითარება, შედეგითაა აგროსესხები, აგროდაზღვევა... იყო შეხვედრები საუბრისა და განხილვის ძირითადი თემა, რომელშიც აქტიური მონაწილეობა მიიღეს ბატონებმა: ირაკლი დიდიძემ, ლევან კახაძემ, დათო ნიკურაძემ და სხვებმა.

მამუკა კვანტალიანმა შეკითხვებს ამომწურავი პასუხები გასცა და შესაბამისი კონსულტაციაც მისცა შეკრებილთ რიც საითხებთან დაკავშირებით. შეხვედრის თითოეულ მონაწილეს სპეციალური ბუკლეტიც გადაეცა შეთავაზებულ შედეგებში უკეთ გარკვევისათვის.

– 15 წელია თბილისში ვცხოვრობოვართან ერთად, იქვე ვმუშაობ ხელობაზე, ეწერში მშობლები მყავს, ისინი მე,

მე მათ ვეხმარები და თავი ისე გავგაქვსო. – გვითხრა ეწერელმა დავით ნიკურაძემ, რომელიც საყოველთაო უმუშევრობის გამო სახლგარეშე გადარჩენილ თანასოფლელებსა და ცარიელ სოფელზე სწუხდა.

– როცა სამუშაო იყო, ვმუშაობდი, ახლა ერთი ხსნა ხალხისთვის მხოლოდ მიწაა. – საუბარში ეწერელი ლევან კახაძე ჩაგვეტო.

ასეც ველოდით, ეწერში იგივე ვითარება, იგივე პრობლემა, რაც სამტრედიის მუნიციპალიტეტის, ზოგადად, საქართველოს სოფლებში. ხსენებული შეხვედრის მიზანიც სხვა არაფერი ყოფილა, თუ არა ამ ერთფეროვნებიდან რამდენადმე მაინც თავის დაღწევა.

სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სამტრედიის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის გეგმით გაწერილი შეხვედრა შედგა.

ეწერელთან გულახდილმა დიალოგმა დაგვარწმუნა, რომ ქართველ კაცს უყვარს მიწა, ჩვენი მარჩენალი, მთავარია, გონივრულად გამოვიყენოთ თითო მტკაცველი და... უკეთესი ხეაღეც გათენდება.

ბევრი სიახლე შეეძებეთ, ბევრი დაინტერესდით. – გვითხრეს ეწერელმა დამშვიდობებისას.

რეალია

ლივან გავაჩინა

დღედა ცხოვრება ამ კერაზე.

დრო იყო ასეთი და თავადობდა თავადი გლადიმერ მიქელაძე საკუთარ მამულში სოფელ კულაშში.

საგვარეულო ღერბიც ჰქონიათ მიქელაძეებს და კარის ეკლესიაც, სადაც ყველაზე სარწმუნო ცნობით, მღვდელი კანდელოაი მსახურობდა.

მეოცე საუკუნის დასაწყისში, როცა თავადებს “ნამეტი” მიწები ჩამოართვეს და ვაყულოყეს, ნაწილი მამულებისა ვლუბებს, ნაწილი სახელმწიფოს გადასცეს.

თავად ვლადიმერ მიქელაძის მამულში, სოფელ კულაშში კი, ზოგიერთ ინარული ტექნიკები გაიხსნა, რომელიც წელთა სვლასთან ერთად ფრთებს შლიდა, მძლავრი მატრიალურ-ტექნიკური ბაზა, სათანადოდ აღჭურვილი კაბინეტ-ლაბორატორიები, კვალიფიციური პედაგოგიური კადრები სასწავლებელს საყოველთაოდ ცნობადს ხდის.

აჭარა, აფხაზეთი, გურია, ფშავ-ხევსურეთი, სამეგრელო... სად არ ნახავთ დღესაც ამ სასწავლებლის კურსდამთავრებულს.

გასული საუკუნის 60-80-იან წლებში მისწავლეთა კონტინენტი ისეთი მრავალრიცხოვანი იყო, რომ სასწავლებლის საერთო საცხოვრებელი ვერ იტევდა საქართველოს ამერ-იმერიდან ჩამოსულთ, ამდენად, ისინი იძულებულნი იყვნენ, მოსახლეობთან ქირით ეცხოვრათ.

სასწავლებლის წარმატებულობაზე საუბარი რაკილა ძალზე შორს წავიყვანს, შეგნებულად არაფერს ვიტყვით. მეორე მსოფლიო ომის მძვინვარებ-

ჯაი, ასეთი ჰაკონობას განა, ყველა რაც ძველია...

ისას კულამის ზოოვეტერინარული ტექნიკუმის პედაგოგებმა და მოსწავლეებმა თავდაცვის ფონდში საკუთარი დანაზოგი შეიტანეს და ამისათვის საბჭოეთის უმაღლესი მთავარსარდლის, იოსებ სტალინის მადლობა დაიმსახურეს.

ძალზე დიდა ჩვენი ქვეყნის იმ სახელოვან ადამიანთა გვარ-სახელთა სიაა, ეს ტექნიკუმი რომ დაამთავრეს და წლების მანძილზე ემსახურნენ მშობლიურ კუთხეს, ქვეყანას, ხალხს.

ბუნებრივი ანკარა წყარო, ნაძვარი, წიწვოვანი ერთწლიანი და მრავალწლიანი მცენარეები ტექნიკუმის ეზოს თვალწარმტაცს ხდოდა. ვინც ერთხელ მაინც შესულა სასწავლებლის გრძელ ეზოში, თავი უთუოდ სამოთხეში რომ ეგონებოდა, უეჭველად დაგვერწმუნებია.

ძალზე დიდი ამაგი დასდეს სასწავლებელს ყოფილმა დირექტორებმა გიორგი ჩხეიძემ და ზეინაბ ხუჭუამ. თითოეულმა ხომ ათეული წლები იმოდევანა სასწავლებლის ხელმძღვანელად.

გასული საუკუნის 90-იან წლებში განვითარებულმა მოვლენებმა, ქაოსმა, განუკითხაობამ მსახვრალი ხელი სასწავლებელსაც დაამჩნია.

მხიარული გოგონები-ჭაბუკები არ ჟრიაპულობენ დღეს ამ ეზოში, ყველაფერი ჩამკვდარია ირგვლივ, მხოლოდ ნაშთიდა შემორჩენილი ძველი დიდებია. შენობები ინერგეა უპატრონობისა და მავანთა “გულეკეთილობის” გამო. იჭრება მცენარეები, ეზო ცხოველთა სათარეშოდაა ქცეული. ერთი სიტყვით, აქ ისეთი მდგომარეობა მოყვარეს რომ ატბორებს, მტერს კი სიხარულს მოჰგვრის.

არ ვიცი, რა იქნება ხვალ, ზეგ, მაგრამ ჯერჯერობით სამინისტრო ავიღე დედინაცვლის როლში უფროა, ვიდრე მზრუნველისა და კეთილისმყოფელისა.

მარტო ამ წერილის ავტორს როდი აწუხებს ერთ დროს მძლავრი, დღეს კი განანაგებული სასწავლებლის ბედი. ამდენად, იმ ადამიანს ვთხოვეთ კომენტარი, ვინც ფუნქციონირებს ბოლო წლებში სასწავლებელს ხელმძღვანელობდა, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს სამტრედიის საინფორმაციო-საკონსულტაციო სამსახურის უფროსმა მამუკა კვანტალიანმა შევითხრა, სინანული გამოთქვა იმ ვითარების გამო დღეს რომ სასწავლებელში სუფევს.

“გეგანტური მაცნეოია, ჩინური, ქართული მუხები, “კანფეტის ხე”, ვამლის, ხილის პლანტაციები, მელორეობის, მესაქონლეობის ფერმები, ბედული ზოგი ცუდ დღეშია, ზოგიც განადგურებულია.

წლების მანძილზე მოუვლელობის გამო 10 ჰექტარი მაღალმოსავლიანი სახანავ-სათესი ფართობი გატყვევდა, წყალსაღები მილი მწყობრიდანა გამოსული, გარდა იმისა, რომ იღვრება წყალი, ერთ ჰექტარზე ფართობი დაჭაობებულია. ერთი სიტყვით, ყოფილი ზოოვეტერინარული კოლეჯის ეზოში, საერთოდ, ყოფილ კოლეჯში თავსაყრელადაა პრობლემები, არადა, სხვა თუ არა, საცოდაობა ასეთი ნაშენი ეზოს უპატრონობა, ბედის ამარად მიტოვება, უნიკალური ეზომი დამო ნებისმიერი პროფილის ორგანიზაციის დაიტყვედა”. – გვითხრა მამუკა კვანტალიანმა.

გაცნობიერებულიცა გვაქვს და კარგადაც გვესმის, რომ მარტო კულამის ყოფილი ზოოვეტერინარული ტექნიკუმი არაა ამ დღეში, ისიც ვიცი თუ მუნიციპალიტეტის თავაკაცები კანონს რომ ვერ

(არ) დაარღვევენ, რომ ისინი არ არიან ობიექტის მეპატრონეები, მაგრამ არც ისაა სასიამოვნო რომ მშვიდად ვუყუროთ ერთ დროს მძლავრი სასწავლო კერის ნელ-ნელა კვდომას, ალგავს პირისაგან მიწისა.

გაგონილი გვექნება უთუოდ: რაკი მთა არ მიდის მუჰამედთან, მუჰამედი მივიდეს მთასთან, ამდენად, ჩვენი ღრმა რწმენით, სწორედ მუნიციპალიტეტის მესვეურებმა უნდა მიმართონ სამინისტროს, სამინისტრომ კი გაატარონ ღონისძიებები. ის მაინც რომ შეინარჩუნონ, რაც მსახვრალ ხელს გადაურჩა.

კაცი იმედით ცოცხლობს და იქნებ

გვედროსო და სასწავლებელი თუ არა, სხვა პროფილის საწარმო მაინც გაიხსნას ამ ეზოში უახლოეს ხანში, ამდენად, ეზო, მწვანე საფარი მაინც შეეინარჩუნოთ.

ვინც ერთხელ მაინც ნახავს აქაურობას, დამერწმუნება, რომ არამც და არამც არ ვახდენ მოვლენების დრამატუზებას, ვერაფერი პატრონობა შეძლებია აქაურობის მეპატრონეს.

ერთი საკითხიც, რამდენად მართებულია კონკრეტული ქალაქის, რაიონის ტერიტორიაზე არსებული (მდებარე) ორგანიზაციის პატრონობაზე. მდგომარეობაზე პასუხისმგებლობა (ცენტრალურ უწყებებს ჰქონდათ და პასუხისმგებლობისაგან გათავისუფლდნენ ადგილობრივი უწყებები.

?!
წერილს ფოტოებით არ დავამძიმებთ შეგნებულად. სალი გონებით, ნათქვამის გაცნობიერებაც ადვილად შეიძლება.

ლანთი ზეგა

საერებულოს შენობის წინ “კონსერვატორი” ახალგაზრდები, უფრო სწორად, ახალგაზრდა “კონსერვატორები” პარტიის ლიდერთან, კობა ძიძიგურთან ერთად შეიყარნენ. ინიციატივა მათგან მოდიოდა. ისევე როგორც დედაქალაქში, რამდენიმე ახალგაზრდულმა ორგანიზაციამ სხვადასხვა კუთხე მოაწესრიგა და გაალამაზა, შედეგა და მხატვრულად გააფორმა გადასასვლელები, სამტრედიისშიც ესტაფეტა ახალგაზრდებმა გააგრძელეს. კობა ძიძიგური აღნიშნავს, “მოვიდიეთ საჭირო მასალები, მათი უმრავლესობა საკუთარი სახსრებით შევიძინეთ და შედეგს ხელდავთ კიდევ, ლამაზი “ზეგა” დაიხატა საერებულოს შენობის წინ. სხვა პარტიებსაც მოვუწოდებთ, მხარი აგვიბან ჩვენი ქალაქის გალამაზებაში.”

“ზეგა”, სტანდარტული შავ-თეთრის ნაცვლად ფერადი, დღის ნებისმიერ მონაკვეთში მიიქცევა გამკვლელების ყურადღებას.

იხსნა გავაჩინა

25 წელი ბერობიდან, 20 წელი მღვდელმთავრობიდან

6060 ნაბიჯი

25 წელი შესრულდა ხონი-სამტრედიის ეპარქიის მმართველის, მეუფე საბას ბერად აღკვეციდან. საფარის მონასტერში 25 წლის წინ, 14 ივნისს ბერად აღკვეცეს მონაწილე ზაზა გიგიბერია და უწოდეს სახელად საბა, საბა განწმენდილის პატივსაცემად, რომლის სახელობისაც გახლავთ საფარის სამონასტრო ლავრა.

25 წელი თავისთავად ძალიან დიდი თარიღია, თუ გავითვალისწინებთ იმას, რომ მეუფე საბა 28 სექტემბერს 50

უფეა, მიტროპოლიტი სერგი ჩეკურიძე იყო.

იქიდან დაიწყო ყველაფერი. საფარის მონასტრის წინამძღვრის საუბრებმა რწმენის შესახებ ზაზა გიგიბერიას მომავალზე საბოლოო გავლენა იქონია. წინამძღვარი რწმენასთან ერთად საქართველოს მსახურებასა და იმანვე საუბრობდა, თუ რა იყო უკეთესი და ახალგაზრდებს საითყენ უნდა აეღოთ გეზი.

როგორც მეუფე საბა ბრძანებს, მან მამა სერგის ქადაგებებიდან, საუბრებიდან ის დასვენა გამოიტანა, რომ ახალგაზრდა კაცს, პირადად მას უფლის გზა

წლის გახდება, ხოლო აქედან 25 წელი მას ბერობაში აქვს გატარებული.

ბერად კურთხევა მისი სტუდენტობის წლებს დაემთხვა. 24 წლის ზაზა გიგიბერია შრომით სემეტრზე საფარაში მოხვდა. იგი პოლიტექნიკურ ინსტიტუტში, საამშენებლო ფაკულტეტზე სწავლობდა. 1987 წელს შრომით სემეტრზე გამგზავრებულ სტუდენტებს საფარის მონასტერში დახვდათ წინამძღვარი, რომელიც დღეს ნეკრესის ეპარქიის მე-

უნდა აერჩია, თუ სურდა, თავის ქვეყანას დახმარებოდა.

ოჯახიდან მას საკმაოდ დიდი წინააღმდეგობა შეხვდა. არაერთ ელოდა მე-4 კურსზე მყოფი ახალგაზრდა კაცის ასეთ გადაწყვეტილებას. გიგიბერიების ოჯახში მისი სახით, უფროსი დების, ორი ქალიშვილის შემდეგ, მესამე, ნანატრი ვაჟი იყო.

დაიფიქრა, არ გადაუხვია ამ გზიდან და მიიღო კიდევ ლოცვა-კურთხევა მშო-

ბლებიდან. შედგა ბერად და გაჰყვა უფლისკენ მიმავალ გზას.

რამდენიმე წელი საფარაში მოღვაწეობდა. შემდეგ ტიმოთეს უბნის მონასტრის წინამძღვრად იქნა გადაყვანილი. იქ მისი საქმიანობა ნახა და შეაფასა საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა და 1996 წელს, როდესაც გადაწყდა ეპარქიების რაოდენობის გაზრდა, მათ შორის ხონისა და სამტრედიის ეპარქიის ცალკე გამოყოფა და აღდგენა, მისი ეპისკოპოსად გამორჩეული იქნა უკვე არქიმანდრიტი საბა. იგი 1996 წლის 3 ნოემბერს ეპისკოპოსად აკურთხეს. მეუფე საბა ამ დღიდან ჩაუდგა უძველეს ეპარქიას სათავეში.

3 ნოემბერს 20 წელი შესრულდება, რაც მაღალყოვალდუსამღვდელოესი ჩვენი ეპარქიის მმართველია. 30 წლის იყო, როცა მეუფე საბამ ხონი-სამტრედიის ეპარქიის მმართველობა თავის ხელში აიღო, სულ 6-7 მოქმედი ეკლესია დახვდა და ამდენივე მღვდელმსახური. დღეს კი, დაახლოებით, 10-ჯერ არის, როგორც ერთის, ასევე მეორეს რაოდენობა გაზრდილი. არაერთ დავობს, მეუფე საბას წვლილი ამაში ძალიან დიდია.

ნიშანდობლივია, რომ ამ დღეს, როგორც თავად აღნიშნავს, შემთხვევით დაემთხვა დღის დაბადების დღე. მან მხოლოდ რამდენიმე წლის შემდეგ გაიანხრა, რომ 14 ივნისს დღის დაბადების

დღეს მოხდა მისი ბერად აღკვეცა.

2016 წლის 14 ივნისს სამტრედიის, წმინდა დავით აღმაშენებლის სახელობის საკათედრო ტაძარში წირვას ესწრებოდა მეუფე საბას დედა, რომელიც იმ დღეს 79 წლის გახდა.

ეპისკოპოსმა ქადაგებისას ბრძანა, რომ მას გადაწყვეტილი ჰქონდა, ბერად აღკვეციდან 25 წლისთავისადმი მიძღვნილი წირვა ჩაეტარებინა: “უფრო მეტად ჩემს დედას დავაძლავებ მსახურებას ვუძღვნი დღის დაბადების დღეს, რადგან უსახვროდ მაღლიერი ვარ მისი. თუ კი რაიმე კარგი გამაჩნდა და ის ვარ, ვინც გამოვედი, არის დედაჩემის და მამაჩემის დამსახურება”.

იაგაყა “გაიღიხინოს სიაგაყაჲ”

ლიპნან გაბიჩაჲ

უძველესი ისტორიული წყაროები მეტყველებენ, რომ ადამიანმა ასწლეულების წინ იცოდა კბილების მკურნალობა, რაც შეეხება ძველ ელინებსა და ინდიელებს, ბირის ღრუში ვარდისა და სურნელოვანი მცენარეების ნაყენს იფლებდნენ, რათა მოსაუბრეთათვის ერთგვარი სიამოვნება მიენიჭებინათ კარგი სურნელით.

ვის არ გამოუცდია კბილის ტკივილი და სტომატოლოგთან მისვლის შიში. რამდენიმე ხნით მაინც გადადგება ექიმთან ვიზიტისა და მერე სინანულიც ხომ ჩვეულებრივი მოვლენაა.

ამჯერად კი, ამჯერად ჩვენი სტუმრობის მიზანი შპს “ბაბორა ბუაძის სახელობის სამტრედიის სტომატოლოგიური პოლიკლინიკის” დირექტორთან, ქალბატონ ქეთევან კახიანიანს სულ სხვაა და არა პაციენტის მორიგი ვიზიტი ექიმთან.

და მაინც, რაშია საქმე “გვსურს გამოვხატოთ ჩვენი ღრმა პატივისცემა თქვენს ნაყოფიერი შრომის მიმართ და მადლობა გადაგიხადოთ საქართველოს ჯანდაცვის განვითარებაში შეტანილი წვლილისათვის.

სამედიცინო მომსახურების ხარისხიანად გაწევაში თქვენმა საწარმომ მიაღწია მაღალ შეფასებას და დაიმსახურა საპატიო წოდება “მედიცინის სიამაყე”, რაც თქვენს კო-

ნკურენტუნარიანობაზე, საიმედოობაზე და პერსპექტიულობაზე მეტყველებს”...

ეს შეტყობინება ამ დღეებში მიიღო შპს “ბაბორა ბუაძის სახელობის სამტრედიის სტომატოლოგიური პოლიკლინიკის” დირექტორმა ქეთევან კახიანიანმა. წერილს ხელს ნაციონალური ბიზნეს-რეიტინგების კავშირის საორგანიზაციო კომიტეტის თავმჯდომარე, ქალბატონი მაკა კუტუბიძე აწერს.

10 ივნისი, დღის 10 საათი. სტომატოლოგიურ პოლიკლინიკას ვეწვიეთ. ბაბორა ბუაძის ბიუსტი “შემოგვეგება “მაღალ კვარცხლბეკზე დამაგრებული, საოცარი სისუფთავე, მზრუნველი ხელი ამწნევია ყოველ კუთხე-კუნჭულს. გრძელ ღერ-

ეფანში ძელსკამზე ისხდნენ მედიკოსები და პაციენტებს ელოდნენ.

მასპინძელმა, სათნო ქალბატონმა, პოლიკლინიკის დირექტორმა ქეთევან კახიანიანმა კაბინეტში მიგვიპატიჟა და საქმიანი საუბარიც შედგა.

– ის გარემოება, რომ ჩვენი საწარმო პრესტიჟულ ადგილზე გამოვიდა საქართველოს საწარმოთა შორის რეიტინგში – ოქრო, ხოლო იმერეთის საწარმოთა შორის მეორე ადგილზე რეიტინგში ოქრო, ბუერის მიქმელაა. ეს არა მარტო ერთის ან ორის, პოლიკლინიკის თითოეული თანამშრომლის დაუღალავი შრომისა და გარჯის შედეგია, გულოცავ ჩემს კოლეგებს ამ წარმატებას, მადლობა თქვენ ყურადღებისათვის”.

– განუცხადა სამტრედიის მაცნეს ქეთევან კახიანიანმა. თანამშრომელთაგან ვინმეს გამორჩევა დირექტორს გაუჭირდა. ყველაფერი თავიანთი საქმის ჩინებული მცოდნეები არიანო, გვითხრა.

ღვაწლმოსილი ექიმები: დალი ფახურიძე, ნელი კალაძე, რუსუდან გუშუაძე, მირანდა გოგოძე, ახალგაზრდა ექიმები: ნინო გრიგოლია, ნინო კოხრეიძე, თინათინ ქიშმარაიძე, ნინო ხარებავა და სხვები მაქსიმალურად არიან მობილიზებული, რათა კვალიფიციური მომსახურება გაუწიონ პაციენტებს. პოლი-

კლინიკის დირექტორმა არც ის ადამიანები, კოლეგები დაივიწყა ათეული წლები ფიზიკურად რომ იდგნენ სამტრედიელთა ჯანმრთელობის დაცვის სადარაჯოზე, ამჟამად კი ხანდაზმულობის წლებს ოჯახურ, მყუდრო გარემოში ატარებენ და დიდი

მადლობა უძღვნა ამაგდარ ქალბატონებს: ლია შენგელიას, ნანა აბრამიას და რუსუდან შენგელიას.

ორიოდე სიტყვა პოლიკლინიკის დირექტორსაც გვინდა ვთქვათ.

1973 წლიდან პრაქტიკოსი ექიმია ქალბატონი ქეთევან კახიანი. 17 წელი კი დირექტორის ამბლუაშია, მისი თქმით, პოლიკლინიკა თვითდაფინანსებაზე, მოქმედებს შიდა სტანდარტით, თუმცა, საყოველთაო ფონის გათვალისწინებით, რიგი (ადამიანური პოზიციებიდან გამომდინარე)

შედავათებიც მოქმედებსო, დირექტორმა.

სამღურავე არავის მიმართ უთქვამს ქეთევან კახიანიანს, თუმცა მოკრძალებულმა ქალბატონმა მოკრძალებითვე გვითხრა, შენობას ბრტყელი გადახურვა აქვს და ორ კაბინეტში წყალი ჩამოდის ძლიერი წვიმის დროსო.

“როგორც მოგეხსენებათ, ჩვენი პოლიკლინიკა ქალბატონი ბაბორა ბუაძის სახელობისაა, ბუნებრივად მივიჩნევთ თავს, ქალბატონ ბაბორასთან რომ მომიწია მუშაობა, შესანიშნავი მკურნალი, ადამიანი, მეგობარი, ორგანიზატორი იყო, ქალი, რომელმაც ერთი კაბინეტიდან შექმნა პოლიკლინიკა. ქალბატონი ბაბორას ოჯახის ფინანსური მხარდაჭერით შეკმეული სწორედ პოლიკლინიკაში რემონტის ჩატარება, დაუვიწყარია ქალბატონი ბაბორას ამაგი პოლიკლინიკის წინაშე”. – დასძინა ქეთევან კახიანიანმა.

მაღე პოლიკლინიკა აღიარების დარ, შესაბამის ჯილდოსაც მიიღებს, რაც კიდევ უფრო გაზრდის სამედიცინო პერსონალის მოტივაციას, ახალი მიღწევების საწინდარი იქნება ყოველივე უძველესად.

წარმატებებს ვუსურვებთ სამომავლოდ “მედიცინის სიამაყის” ტიტულთან პოლიკლინიკას, აქ დასაქმებულ, საკუთარ პროფესიაზე უსაზღვროდ შეყვარებულ ადამიანებს, დიდხანს ეიმედებოდეთ თითოეული მათგანი სამტრედიელებს და არა მარტო მათ.

ლეონი ბაგაჩიანი

მ ივნისიდან საქართველოში წინასაარჩევნო კამპანია დაიწყო.

არჩევნების შედეგებზე ნაკლები მნიშვნელობა როდი აქვს ქვეყნისათვის წინასაარჩევნოდ თანაბარი პირობების შექმნას არჩევნებში მონაწილე სუბიექტებისათვის.

ჯიუტად არ გვინდა ვიწმინდოთ მათგან მრავალგზის თქმული, რომ შუალედური არჩევნებისას სამეგრელოში განვითარებული მოვლენები (კორუფციის ინციდენტი) რეპუტაცია იყო მთავარი მოვლენის წინ. არავის აწყობს მუშტი-კრივით ლელოს ვატანა. ევროპისაკენ ჯიუტად მშერამბიყრობილით ევროპული კულტურა უნდა გვასაზროვნებდეს, რაღა თქმა, უნდა ჩვენი უმდიდრესი ეროვნული ტრადიციების შენარჩუნებითა და გათვალისწინებით.

ამ დღეებში გაუქვრდა ცნობა იმის შესახებ, რომ მედიის თავისუფლების კუთხით საქართველო 96-ე ადგილზეა. ამდენად იგი ნახევრად თავისუფალ სახელმწიფოთა ჩამონათვალშია.

საკითხავია, რამდენად ობიექტურია კვლევა, მაგრამ, ასე თუ ისე, ვერაფერი ხეირია 96-ე ადგილი. ვიმედოვნებთ, 2016 წლის საპარლამენტო არჩევნები, რომელსაც უღიძვრის მნიშვნელობა აქვს ჩვენი ქვეყნისათვის, მშველ, ჯანსაღი კონკურენციის ვითარებაში ჩატარდება, რასაც დიდზე დიდი მნიშვნელობა ექნება არა მარტო ცალკე აღებული რომელიმე პარტიისათვის, არამედ ჩვენი ქვეყნის საგარეო ვექტორისათვის.

კარი ბაგაჩიანი და...

ახლა საკითხავია, სანამდის ვიდგებით ღია კართან, როდის გვეტყვიან, კეთილი იყოს თქვენი მობრძანებაო, მაგრამ აქ სულ სხვაგვარადაა საქმე, სულ სხვაა ერთი, ორი, სამი... დღით სტუმრობა და სულ სხვაა დიდ ოჯახში სრულუფლებიანი წევრის სტატუსით დამკვიდრება. ევროპულ სტრუქტურებში, ევროპულ ოჯახში სრულუფლებიანი წევრის სტატუსის მოპოვებით უნდა იხეიროს ჩვენმა ქვეყანამ, ხალხმა და, რაღა თქმა უნდა, ღირსეულად უნდა გავართვათ თავი რიგ საერთაშორისო გამოწვევებს.

თითოეული ჩვენგანის, ჩვენი ქვეყნის თითოეული მცხოვრებლის მოქალაქეობრივ პოზიციანზე დამოკიდებული რამდენად მალე მიგვიპატივებენ დიდ ევროპულ ოჯახში, ჩვენი ქვეყნით სასურველი უნდა ვიყოთ გველასათვის.

ამბიციური, ემოციური, აყალ-მაყალის, ალიაქოთის, შფოთის... ამტყეხი სტუმარი არაა სასურველი, თუ არა ოჯახის წევრი?

აი, ამ მწარე სინამდვილის გათავისება, გაზრებაა საჭირო ბოლოს და ბოლოს.

კაცი-სახალგაო, დროს გასწავლი, ნოვატორი...

პუბლიცისტი, საზოგადო და სახელმწიფო მოღვაწე... ვინ იცის, სრულად საფუძვლიანად და დამსახურებულად რამდენი ზედწოდება მივუსადაგეთ მეცხრამეტე საუკუნის მეორე ნახევრისა და მეოცე საუკუნის 30-იანი წლების გამოჩენილი მოღვა-

ვიარაბი სახალდა

წის, მრავალმხრივი ნიჭით მბრუნებელი ადამიანის ნიყო ნივთების სახელს, პირადად მას.

ნივთები მამულიშვილი მამის, როცა ქართველთაგან უმრავლესობამ რუკაზეც კი არ იცოდა, სად მდებარეობდა ევროპა, საზღვარგარეთ მოგზაურობდა, შეხვედრას შეხვედრაზე მართავდა, აღიარებულ მეცნიერებთან, დიპლომატებთან, პოლიტიკურ წრეებთან, პრაქტიკოს ადამიანებთან, ეცნობოდა მამინდელი მსოფლიოს მოწინავე სახელმწიფოთა მიღწევებს და არა მარტო ცდილობდა, საქართველოში გადმოჰქონდა, ჩვენ ქვეყანაში ნერგავდა ამ სახელებს, რამეთუ იცოდა ყველა სახელე ხალხს შეგებას, სახელმწიფოს ავტორიტეტს რომ მოუტანდა.

მხელია, ერთ პუბლიცისტში ყოველმხომცველად ისაუბრო ამ დემოკრატიის მიერ ნაკეთებ კეთილ საქმეთა შესახებ. არც შეადგენს ჩვენს მიზანს ეს ამჯერად, მაგრამ ფურადლება გვსურს გავამხვილოთ, ერთ არცთუ უმნიშვნელო საკითხზე, ცნობილი ერისკაცის მეტ ცნობადობას რომ უკავშირდება.

40 წელია, ტრადიციად იქცა ნიკოლაძის დღის – ნიკობის აღნიშვნა სოფელ დიდ ჯიხაშიში სექტემბრის მიწურულს.

18 მაისს, მუხუშუთა საერთაშორისო დღესაც, იშვიათი გამონაკლისის გარდა, დიდი ჯიხაშიის ნიკო ნიკოლაძის სახლ-მუხუშუთში აღინიშნება ეს დღე. ეს არის და ეს...

ბევრჯერ გვსმენია, რომ სათანადოდ არაა დაფასებული, ნიკო უფრო მეტს იმსახურებსო და ა. შ. საკვირველი ისაა, რომ ამას სხვადასხვა წლებში იმ კატეგორიის ადამიანები ამბობდნენ (მეცნიერები, მწერლები, სახელმწიფო მოხელეები) რომელთაც თავად უნდა ეზრუნათ, თავად დაესვათ საკითხი არა ნიკო ნიკოლაძის განდიდებისათვის, არამედ დამსახურებული, ჯეროვანი აღიარებისათვის.

თითქმის საუკუნე გადის დიდი ერისკაცის გარდაცვალებიდან და ვერ იქნა და ვერ, თუ არ იქნა და არ მოხერხდა ის, რომ დიდი მამულიშვილის ბიოგრაფია სასწავლო სახელმძღვანელოებში იყოს შეტანილი, რათა მომავალმა თაობებმა მეტი იცოდნენ ამ გენიალური, დიას, დროს

გასწრებული კაცის მუხლჩაუდგამი, ქვეყნისათვის სასარგებლო მოღვაწეობის შესახებ.

ნიკო ნიკოლაძე ერთი სოფლის, ერთი ქალაქის, ერთი ქვეყნის კი არა, მთელი მსოფლიოს კუთვნილებაა.

არავის ვაყენებთ, მაგრამ წლების მანძილზე სასწავლო პრგრამებში ისეთი არაფრისმთქმელი მასალები შეგვეხვედრია, ურომლისოდაც რომ არავინ დაზარალებებოდა, ნიკო ნიკოლაძე კი რატომღაც ჩრდილშია!

კარგი იქნება, თუ განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო გაითვალისწინებს ყოველივეს და ამ მოქმედებით ოდნავად მაინც მოვიხდით ვალს ღირსეული მამულიშვილის ხსოვნის წინაშე.

და ვინ უნდა იშუამდგომლოს სამინისტროს წინაშე?

ჩვენი ღრმა რწმენით, სამტრედიის მუნიციპალიტეტის საზოგადოებაში, ინტელიგენციაში, საზოგადოებაში “სამტრედიელმა”, რამეთუ დიდმა ერისკაცმა ყველაზე მეტი სიყვითე საკუთარი ელვარე ნიჭისა და დაუცხრომელი მოღვაწეობით სწორედ სამტრედიასა და სამტრედიელებს მოუტანა.

არც ის იქნება ურიგო, უნივერსიტეტებსა და უმაღლეს სასწავლებლებში ნიკო ნიკოლაძის სახელობის სტიპენდია თუ დაწესდება მოწინავე სტუდენტთათვის.

სასურველი იქნება, ცენტრალურმა, ადგილობრივმა ხელისუფლებამ რეკომენდაციები გასცენ, რათა საჯარო სკოლებმა სასწავლო ექსკურსიები უფრო ხშირად მოაწიონ დიდ ჯიხაშიში, ნიკო ნიკოლაძის სახლ-მუხუშუთში...

ასე რომ, ხშირ-ხშირად გამოიყენება კი არაა საჭირო, რომ ნიკო ნიკოლაძე მეტად უნდა იყოს დაფასებული, ღირსიძებებია საამისოდ პრაქტიკულად გასატარებელი.

კალრამი, კალრამთან რუშაობა

იყო და რჩება პრობლემა. არ ვიცი ვისთვის, მაგრამ ქვეყნისთვის ნამდვილად არაა მომგებიანი მინისტრების, სახელმწიფო კომიტეტების, ცენტრალური დეპარტამენტების თავკაცთა მალეიძალ ცვალებადობა.

არის შემთხვევები, როცა რიგ სა-

მსახურებს თევების მანძილზე არ ჰყავთ ხელმძღვანელები და მოვალეობის შემსრულებლები ადასრულებენ მათ ფუნქციებს.

ახალი უფროსის მოლოდინის რეჟიმში მუშაობა თევობით არაა სასურველი, ეფექტური. ბოლოს და ბოლოს, თუ რაიმე დანაშაულით არ თავისუფლდება კონკრეტული საწარმოს, სამსახურის უფროსი და თუ შემცველი კადრი არაა შერჩეული, რატომ ვათავისუფლებთ მას?

არანაირად არ უნდა იყოს გამართლებული სასწავლო წლის ბოლოს განათლებისა და მეცნიერების მინისტრის გათავისუფლება თანამდებობიდან რაგინდ ღირსეულიც უნდა იყოს (და არის კიდევ, ლ.გ.) ახალი მინისტრი. ისიც აუტანელია ნამდვილად, როცა ცენტრალური უწყებების მალაჩინოსნები ერთმანეთს გაუთავებელ ბრალდებებს უყენებენ და ხალხის ყურადღება აქეთქვანა მიპყრობილი.

იწარმაბა თუ არა სამტრედიის ისტორია?

დაიხ, იწერება, ვინ როგორ შევაშიგ? მისი უდიდებულესობა დრო გვიჩვენებს ყოველივეს.

ბოლო ხანებში ხშირად დასმულია საკითხი შესაბამის ორგანოებში, დამსახურებულ პიროვნებათა სახელების ქუჩებზე მიკუთვნების თაობაზე და ბევრჯერვე უარი ეთქვა ინიციატივას გარემოებათა, სუბიექტური თუ ობიექტური მიზეზების გამო, თუმცა, მთავარია, ვინ როგორ, რა სახელით დაივანა ხალხის გულში.

ნათქვამის სიცხადისათვის: ვალეო კოპალეიშვილის, ტატიანა გვე-

უჩაძის, ისიდორე მეღვინის, ნეოლიონა ჯიქიძის, შალვა ტყეშელაშვილის, დომენტი შანიძის... ხსენებაც კმარა, მათი სახელები სამარადისოდ ჩაიწერა ქალაქის და არა მარტო ქალაქ სამტრედიის, თითოეული სამტრედიელის ხსოვნაში.

დღესაც თბილად იხსენებენ უფროსი თაობის ადამიანები ბატონებს, თამაზ იმედაძეს, ნოდარ კობრიძეს, მათ წინამორბედებს, ნიკოლოზ ფანცულაიას, კიტა შავიშვილს... რომელთა პირველკაცობის დროსაც სამტრედიისში ბევრი რამ გაკეთდა.

მათ, მათებრ ათობით გულანთებულ რაიონის ხელმძღვანელ მუშაკს უყვარდათ თავიანთი თავი ბედნიერ სამტრედიელთა შორის, აღორძინებულ სამტრედიისში და არამც და არამც არ უბრძოლიათ, არ გარჯილანსაიმიხოდ, რომ ბედნიერებად ეგრძნოთ თავი დაბეჭავებულთა შორის.

ყორანი რომ არასოდეს გაითორდება, კარგად იციან სამტრედიისში და არა მარტო აქ.

ასე რომ, ღირსეულთ არ დაჰკარგავს ისტორია, უღირსნი კი...

მომიტევოს მეთხველმა, თუ ნათქვამში რიტორიკა-ჭკუის სწავლების ელემენტები ამოვიტოხა, ნამდვილად არ გვაქვს საამისო პრეტენზია, კომპეტენცია.

მამ, რისთვის გავისარჯეთ? უბრალოდ, ვისარგებლეთ სიტყვის თავისუფლების მონიჭებული უფლებებით.

უბრალოდ, ბევრი რამ აწუხებს ბევრს.

უბრალოდ, გული გვტკივა და უბრალოდვე გამოგვივიდა ფიქრ(ებ)ი ხმაამაღლა.

ახალი წიგნები

საქართველოს წიგნის გამომცემელთა და გამავრცელებელთა ინიციატივითა და საქართველოს კულტურისა და ძეგლოდაცვის სამინისტროს ფინანსური მხარდაჭერით განხორციელდა ბიბლიოთეკების ვაუჩერინგის პროექტი, რომლის ფარგლებშიც სამტრედიის მუნიციპალიტეტის ბიბლიოთეკას გადმოეცა 500 ლარის ღირებულების ვაუჩერი. ამ თანხით შევიძინეთ ჩვენთვის სასურველი წიგნები:

1. ბროსი პ. – მთვარეულები (ტრილოგია)
2. ტონია ნ. – ანტიკურობის თანამედროვეობა
3. ტონია ნ. – ანტიკურობა და ევროპული ლიტერატურა
4. ბერაია ლ. – ტროას ომი. თხრობა და კომენტარები ლამა ბერაიასი
5. გორდენიანი რ. – ინოვაცია, ფორმალნიზმი, ავანგარდი ანტიკურ ლიტერატურაში
6. გორდენიანი რ. – მითების სიბრძნე
7. ჯონსი ჯ. – ხელოვნების პორტრეტი ახალგაზრდობისას
8. ბრძნული რჩევების რჩეული – ხალხური ანდაზები და გონივრული გამონათქვამები
9. ასათიანი ვ. – ბიზანტიური ცივილიზაცია
10. ჭილაძე ო. – წათეს წითელი წაღები (პიესები)
11. დიდი ექვთიმე
12. მარგარეტ ტეტჩერი – როგორც თავად იტყვოდა
13. თაბუკაშვილი ლ. – ერთი გავიციანი, გუინაღლი!
14. კინგი სტ. – კუჯო
15. მანრო ელ. – ძვირფასი სიცოცხლე
16. შევლიე ტ. – გოგონა მარგალიტის საყვით
17. ალენი ვ. – თანამდევნი მოვლენები
18. ქსოველი ზ. – მამუკა გორგოძე
19. ფოლკერი უ. – ავგისტოს ნათელი
20. გამსახურდია კ. – პირადი წერებები
21. კერუკი ჯ. – დჰარმის მანანალები
22. რობაქიძე გ. – ლენინი, სტალინი, პიტლევი, მუსოლინი
23. ტურაშვილი დ. – დოდოს მოლოდინში (პიესა)
24. საიდი ე. – ალი და ნინო
25. ვულპუსი პ. – უსტურთა გვარის ღირსება
26. სტაინბეკი ჯ. – რუსეთი დღიური
27. ჯამბურია კ. – დემოკრატია არსებობს, იცი?
28. ჩარკვიანი კ. – სტალინიანი ურთიერთობის ეპიზოდები
29. რემარკი გ. – იცხოვრე, რომ მოჰყვე
30. ქართული ლექსი მე-20 საუკუნე
31. გელა ჩარკვიანი – ინტერვიუ მამასთან
32. ოსტერი პ. – ილუზიების წიგნი
33. ბოჯგუა გ. – ქართველ მწერალთა ცხოვრება და შემოქმედება ორ წიგნად.

მადლობა მასწავლებელს

ცნობილია, რომ სამტრედიის № 4 ბაგა-ბაღი მრავალი თაობის აღმზრდელი ბაღია. 2016 წელს კიდევ ერთი თაობა გამოვიდა სასწავლო ასპარეზზე. კიდევ ერთი დაუეწიყარი დღე აჩუქა ბავშვებს 8 ივნისს, ყველასათვის საყვარელმა პედაგოგმა მარინა კაკაბაძემ. ასე მგონია, რომ ამ მასწავლებელს ერთი წადილის მეტი არ აქვს – გულწრფელად ემსახუროს საყვარელ საქმეს, მთელი თავისი ნიჭიერება მოახმაროს მომავალი თაობის აღზრდას. ის ნიადაგ იმანზე ფიქრობს, როგორმე სარგებლობა მოუტანოს თავისი გაწეული სამსახურით საზოგადოებას, ქვეყანას, თავის ლამაზ ქალაქს. საკუთარი პრაქტიკული საქმიანობა თუ თეორიული ცოდნა მიიტანოს თითოეული აღსაზრდელის გულამდე. ამის გამო ის მომავალი თაობის, ფართო საზოგადოების დიდ სიყვარულსა და პატივისცემას იმსახურებს.

მე, როგორც მშობელი, მადლობას ვუხდენ მას იმ დღეებისათვის, როცა ჩემს შვილზე ზრუნავდა, ცხოვრების დაწყებას სწორი ნაბიჯებით რომ ასწავლიდა. თავისი დიმილით მადლიერებას რომ აღვივებდა მის პაატარა გულში, სულს რომ უღამაზებდა მრავალფეროვანი ბავშვური ფერებით.

ჩემი მოგონებები მადლობა მარინა მასწავლებელს, ჩვენ თქვენ გვიყვარხართ, ჩვენ თქვენი გვწამს. კიდევ მრავალი თაობა აღვზარდით.

ნინო ჭკალაძე
მშობელი

ახალი სახლიდან მომდინარე პრობლემების გრძელვადიანი

ნათია ნაცვლიძე

იძულებითი კურორტი – ასე მოიხსენიებენ ხელისუფლებას, “ხაშურის მოამბის” დირექტორმა, გოგი გოგალაძემ საბოლოო კლიმატური კურორტი ხაშურის მუნიციპალიტეტში – სურამში. ლეგენდებით მოცულია მისი წარმოშობის ისტორია. იგი შეყვარებულებს სურს და რამის უკავშირდება. სურამი ანტიკური ხანის ქართლის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ქალაქი წარმოადგენდა, რომელზეც გადიოდა აღმოსავლეთიდან დასავლეთისკენ მიმავალი მნიშვნელოვანი სავაჭრო-საქარავნო გზა ინდოეთიდან ფაზისადამდე.

სახელმწიფო თანდაფინანსებით ფარავს. ბაიანთხევის საოჯახო სასტუმროების გასწვრივ უამრავი, პატარების თვალისა და გულის დამატყვევებელი ატრაქციონია. ფასები 50 თეთრიდან იწყება, ბაიანთხევს მამა-შვილ დავით და მუხრან ჩხეიძეების მშვენიერი ცხენებიც ემსახურებიან. თქვენი პატარები თეთრ “პეპელასა” და შავ “კუკლახეც” შემოჯდებიან 2 ლარის საფასურად და გაისეირნებენ. 2 ლარი ღირს კვადროციკლით გასეირნებაც. ბატუტზე ხტომა 1 ლარია. ერთი სიტყვით, მშობლების ჯიბეზე ჰკიდია მათი გართობის მთელი კვინტესენცია. ასევე პრესტიჟული უბანია ზინდისიც, სადაც ფასები მაღალია. ქალაქის ცენტრში წვეილი ცხენის “ფაეტონიც” გელოდებოდა, მხიარული მეტელე მუსიკალური რიტმებით 5 ლარად ჩაგატარებთ რუსთაველის ქუჩას. ამავე ქუჩაზე მდებარე ღია დასასვენებელი პარკი ატრაქციონთა მთელ ფეიერვერკს სთავაზობს პატარებს. ამ ქუჩისა და მერაბ კოსტავას ქუჩის კვეთაზე ტაქსები კლიენტს

უძველესი ისტორიის მქონე, ლიხის ქედის სამხრეთ კალთებზე მდებარე ეს დაბა შეგება ყველა იმ ბავშვისთვის, რომელიც ხშირად ცივდება, აქვს სპაზმური ხევა თუ ცრუ კრუპის შეტევები. და ამ თვალსაზრისით დასავლეთ საქართველოში მცხოვრები ბავშვები უთუოდ ლიდერობენ. ამიტომაც სურამში დასავლეთ საქართველოს მკვიდრ ბავშვებს უფრო მეტად შეხვდებით. უნიკალური ბუნება, სუფთა ჰაერი, რყინის ბუნებრივი წყარო სურამის ცენტრში, ფიჭვნარი ტყეები – ჩვენი ჭანჭანადა – ეს მრავალი სიკეთე თავისუფლად პატარებს და მშობლებს უკანასკნელ გროშებს ტოვებენ ამ კურორტზე. წლებულსაც აახმაურა და ააჟრიაშულა დაბა სურამი პატარების მოუთხოვამა და მოუხმამა ენერჯამ. ბინების ფასებს პრესტიჟული ადგილები და კომფორტაბელობა განსაზღვრავს. ნაძვის დამტვერვის პერიოდი 6 მაისიდან იწყება, ამ დროს სურამის სამხრეთ-დასავლეთით მდებარე, ერთ-ერთ პრესტიჟულ უბან ბაიანთხევი კომფორტული ბინის ფასი 40 ლარიდან იწყება, ივნისის თვეში უკვე ფასები ივლებს და 25 ლარადაც იშოვით. ცოტა ქვემოთ ცენტრალურ ნაწილში – 15 ლარადაც. “თეთრი სახლი” ყველაზე მდიდრული სასტუმროა ბაიანთხევი, მისი მუხატორნიე, მამია ბითაძე გვეუბნება, რომ იგი წლე-

ამაოდ ელიან... იმედოვნებენ მძლოლები, რომ ივნისის 15-დან საკურორტო სეზონი ეშში შევა და მათაც საქმე გაუზრდებოთ. მერაბ კოსტავას ქუჩაზე დატრიალებული ნახუქის სურნელი, ელისო სამხარაძის ოჯახშიც მიგიყვანთ, სადაც თონიდან სულ ახლახან ამოყრილ დედას პურსაც გთავაზობთ გულბობილი მასპინძელი. ამ ქუჩას, როგორც ერთ-ერთ ცენტრალურ ქუჩას, დღლაუთენია აღვიძებენ აიპ ხაშურსერვისში დასაქმებული ქალბატონები. ჩვენ აქ ქალბატონი ციცო ღურგლიძე იმდროინდელი გავიცანით, რომელიც უახლესი ისტორიის ავადმყოფობამ ქარელის რაიონის სოფელ ავნივიდან 2008 წლის აგვისტოში ჯერ დედაქალაქში გახიზნა, შემდეგ კი სამუდამო საცხოვრისად სურამი არჩუნა. ქალბატონი ციცო წვიმასა თუ ღარში გვის ქალაქის ქუჩებს და თავისი მშობლიური სოფლის სევდას თან აქსოვს.

ბის წინ გრძელვადიანი კრედიტის წყალობით ააშენ-დაამშვენა და 2 წელიწადში ბანკის ვალსაც დაფარავს. წლებულს მის სასტუმროში მდიდარ უცხოელებთან ერთად ზესტაფონის ფეროშენადნობა ქარხნის მშრომელთა ოჯახის წევრებიც ისვენებენ. მათ გვითხრეს, რომ ამ სასტუმროში იდეალური კვებაა. მათი 10 დღიანი სავაჭროს საფასურში დამსვენებლის შენატანი დღიური თანხა 9 ლარია. დანარჩენს კი

სიკვილით გამოწვეულ სევდას პოუნიამ აქსოვს ჩვენი ერთ-ერთი შესანიშნავი რესპონდენტი, ქალბატონი ქეთევან სამხარაძე. ის ბაიანთხევი გავიცანით, დიდებული მასპინძელია, ესვამთ ყავას და ვსაუბრობთ ლიტერატურაზე, ზეპირად იცის შოთა ნიშნაძის, მურმან ლებანიძის, ანა კალანდაძის, მუხრან მაჭავარიანისა და სხვათა პოეტური მარგალიტები. ტაძარს აშენებს შვილის სულის საოხად. მალე გუ-

მბათი დაეღებება წმინდა გიორგის სახელობის ტაძარს, რომლის მშენებლობაც ქეთევან სამხარაძემ შეიღებინა. თრავილი გარდაცვალების შემდეგ დაიწყო. აქვე გავიცანით ჩვენი კოლეგა, გოგი გოგალაძე, შესანიშნავი ოჯახის შვილად და პიროვნებად გაგაცნეს იგი. ბატონ გოგის ადგილობრივი გაზეთის შესახებ ვესაუბრებით. 2 წელია, რაც იგი “ხაშურის მოამბის” დირექტორია, მანამდე დირექტორის მოადგილე იყო, ის პროფესიით ჟურნალისტიკა, გაზეთმა “სამტრედიის მაგნეს” მსგავსად, პოლიტიკური რეჟიმების ცვლილების კვლავად, მრავალჯერ გამოიცვალა სახელი. 1932 წელს დაარსებულ გაზეთს ერქვა “სტალინი” “გამარჯვების გზა”, “ალიონი”, “ხაშურის მაგნე”. ამჯერად “ხაშურის მოამბის” სახელწოდებით ყოველ ორშაბათს 6 გვერდიანი გაზეთი ხაშურის მუნიციპალიტეტის ავ-კარგს უყვება ადგილობრივ მკითხველს.

გოგი გოგალაძე 1983 წლიდან ამ გაზეთის თანამშრომელია, 33 წლიანი ჟურნალისტური სტაჟის მქონე პროფესიონალს ვკითხეთ, როგორ ახერხებენ ამ გაზეთის ჟურნალისტები გაზეთში, რომელსაც სახელმწიფო აფინანსებს, “ჟურნალისტური ობიექტივობის დაცვას? ვცდილობთ და ვახერხებთ მეტ-ნაკლებად”. – გვაასუხობს ჩვენი რესპონდენტი. ბატონი გოგი სურამის კულტურული წარსულის შესახებ სიამაყით გვესაუბრება და დანაწიებით ამბობს, რომ სურამს ერთი მსხვილი ინვესტიცია სჭირდება, რაც მას ბავშვთა ქალაქად აქცევს. მშობლებს უნდათ თუ არა, შვილების ჯანმრთელობის პრობლემების გამო, იძულებულნი არიან, ისინი სურამში დაასვენონ. მხოლოდ ზაფხულში ჩქეფს ცხოვრება სურამში, თორემ წელიწადის დანარჩენ დროს აქ ჩვეულებრივი, პროვინციალური ცხოვრება გრძელდება.

“ეს უდიდესი კულტურის ქალაქია, ძველი კოლხეთის სამეფოში აღმოსავლეთით ბოლო ჩამოკეტი ქალაქი იყო სურამი, მეცნიერები დღესდღეობით კამათობენ, მასში ზესტაფონის სურები იგულისხმება თუ სურამი. ვფიქრობ, სწორედ სურამი იყო. მის უძველეს წარმოშობას ადასტურებს ისიც, რომ ებრაელები აქ უძველესი ეპოქიდან ცხოვრობენ. მათი ცხოვრების წესი იყო კომერცია. ირჩევდნენ ადგილებს, რომლებიც ამ თვალსაზრისით გამოადგებოდათ. სურამის ციხის გარშემო კულტურული ფენა მთლიანად შეუსწავლელია, ახლახან, ერთი მეტრის სიღ-

რმეზე, ბრინჯაოს შუბის ბუნცი და გატეხილი ხმალი იპოვეს. ის ხაშურის მხარეთმცოდნეობის მუზეუმს გადაეცა. ამ ნივთებს მოსახლეობა ადვილად პოულობს. მე-12 საუკუნის ძველი აღმოჩნდა სამების პატარა ეკლესია, მას ღვთაების ეკლესიასაც ეძახიან. ამჟამად ჩვენთან 17 მოქმედი ეკლესიაა”. – სიამაყით გვეუბნება ბატონი გოგი.

ებრაელები უკვე კარგა ხანია, სურამში აღარ ცხოვრობენ. გასული საუკუნის 70-იან წლებში მათ აქაურობა მასიურად დატოვეს, გვითხრეს აქა-

ურებმა. თუმცა, მრავლადაა ებრაელების ნაცხოვრები წითელი აგურის სახლები, ხალხში კომუნისტური დროის ნოსტალგიას იწყებს დღეში ერთხელ შესრულებული სურამ-თბილისის რეისი. სურამი-ხაშური დღეში 6 რეისს ასრულებდა. რყინიგზის სადგურის მიმდებარე მცხოვრებნი სწუხან, რომ მრავალი წელია, აქ მატარებელი არ გამოჩენილა. სწუხან გაუქმებული ტრავმატოლოგიური საავადმყოფოს გამოც. ძველ სიყვითელებზე ბევრს საუბრობენ დიასახლისები, რომლებიც საკუთარ ოჯახებში არიან იმ სხვა ქალბატონებისაგან განსხვავებით, თურქი, იტალიელი თუ ბერძენი ბებია-ბაბუების მომვლელებად რომ აქცია ცხოვრებამ. აქაურთაგან ხშირად გაიგონებთ, ერთადერთი, რაც მუშაობს, ფსიქიატრიული საავადმყოფოა.

სულ დიაა სურამის კულტურის ცენტრის შენობის კარი, მხიარულმა პანგებმა ამ შენობაში შეგვიყვანა, მე-9 საბავშვო ბაღის აღსაზრდელების გამოსაშვებ კონცერტზე, ნახულით აღფრთოვანებულნი დაეჩინათ, კოსტიუმები, ვიკალური თუ ქორეოგრაფიული ნომრები, საკონცერტო პროგრამა... ყველ-

აფერი საუკეთესო იყო. განსაკუთრებულად უნდა ითქვას ამ პატარების მიერ შესრულებული ცეკვების ხარისხზე, რაც პედაგოგის, ლულა გელაშვილის დამსახურებაა.

დიდ დროს ატარებენ ახალგაზრდები რყინიგზის სადგურის მიმდებარე დასვენების პარკში, აქვე მდებარე ხელოვნურსაფარიანი სტადიონი ბავშვების შეკრების საუკეთესო ადგილია. ამ პარკში ჩვენი ყურადღება მიიპყრო ასაკოვანმა ქალბატონმა თბი ბავშვით. იგი ლანჩხუთელი ქალბატონი თამარ ჩემიაა, რომელიც თავის მძიმე, ტკივი-

ლიანი ისტორიას აცრემლებული გვიყვება. მისი მშვენიერი ქალიშვილი, ახალგაზრდა, ნიჭიერი, ხელოვნებათმცოდნეობის დოქტორი, მარიკა ჩემია სწორედ ქორწინების დღეს გარდაიცვალა, უბრალოდ, დაიძინა და ვეღარ გაიღვიძა. დიდხანს ეძებდა და არჩევდა თურმე რესტორანს საქორწინოდ. მხოლოდ “სერაფიტა” ისურვა, სიმბოლურია, რომ ქართლის მეფის, ფარსმან პიტიანისის, ზეივანის ასული სურაფიტა 21 წლისა გარდაიცვალა. მგლოვიარე დედას 1 წლის შემდეგ შეიღმა სიზმარში აუწყა, რომ “ბავშვებით დაეხმარებოდა”. მორწმუნე, განათლებულ ქალბატონს, არც ერთი წუთი არ უფიქრია, 4 სოციალურად დაუცველი პატარა აიყვანა და განსაცდელის დაძლევაში მას ახლა ტარიელ, ეთუნა, მამუკა და ირაკლი ენდელაძეები ეხმარებიან. ქალბატონი თამარი ამბობს, რომ ბავშვების დედ-მამა ძალიან კმაყოფილნი არიან. ბავშვებიც თავს ძალიან კარგად გრძობენ მასთან. უფალი მას აძლევს ძალას, ზილის ეს მძიმე ტვირთი. “ვიდრე შევძლებ, ამათ მოვლავი დაევიხარჯები, როცა აქაურმა მასპინძელმა გაიგო ჩვენი ისტორია, ბინის ფასი დაგვიკლო, ზამთარში კი დაგვაპატივა, სრულადაა უსასყიდლოდ გვესტუმრეთ”. – გვითხრა ქალბატონმა თამარმა.

კვირაცხოვლის ტაძარი ერთ-ერთი უმშვენიერესია სურამში, საიდანაც ღვთიური მადლი ეფინება საქრისტიანოს. წმინდა გიორგის ტაძარი, ამაღლების ეკლესია, იტრიის მონასტერი, ჩუმათელეთის წმინდა გიორგის ეკლესია, ღვთაების ეკლესია, ღვთისმშობლის ეკლესია, წმინდა მარინეს ეკლესია, წმინდა ბარბარეს ეკლესია და სურამშივე ებრაული სალოცავი სურამის სინაგოგა. ვახუშტის თქმით, “არს ქალაქი სურამი და ამას შინა მკვიდრობენ მართმადიდებელი ქართველნი, სომეხნი, ურიანი 200 კომლი”.

ნათია ნაცვლიძე

მხატვრებს ფუნჯი, ქაღაჩი – ხიბლი

სამტრედიის სამხატვრო სკოლა და მსახურებულად მოპოვებული ავტორიტეტით ამჟამად...

გვლებთან ერთად თორნიკე ტაბიძეს, ნინო და მარიამ შანიძეებს, ზურაბ გერამიას...

რედიას დიდი და მდიდარი ტრადიციები აქვს მხატვრობის დარგში და ვისურვებო...

რთა შეკრებილი საკრებულოს თავმჯდომარის მოადგილე...

“ჩვენთან ისწავლება ყველა დისციპლინა: ხატვრა, ფერწერა, ხატვა, კომპოზიცია, ფერთამცოდნეობა, მოდელირება-დიზაინი, ხელოვნების ისტორია, გამოყენებითი ხელოვნება...

წარმატებები უსურვა ნიჭიერი ახალგაზრდებს დეკანოზმა ზურაბ ბუაძემ, ქუტირის წმ. გიორგის სახელობის ტაძრის წინამძღოლმა.

“არ ვარ ხელოვნებათმცოდნე, მაგრამ ვხედავ აქ წარმოდგენილ საუკეთესო ნახატებს, მიხარია, რომ ამდენი ნიჭიერი ახალგაზრდა ეუფლება ცოდნას აქამ შენობაში, მოსწავლე-ახალგაზრდობ...

თედრო ტაძრის მშენებლობის ორგანიზატორმა ჯონი ნადირაძემ: “უფალი გვეუბნება, ვიფარდეს მოვასი შენი, ვითარცა თავი შენი, სიყვარულია მთავარი, შეიძლება, ყველა თქვენგანი ვერ გახდეს მხატვარი, მაგრამ ყველა სუფთა სულის ადამიანი რომ იქნება, კარგი გემოვნების მქონე, მჯერა. თქვენს გვერდითოთაში განთავსებულია ჩამოყალიბების პროცესში მყოფი მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი. ბავშვები, მომავალი მხატვრები, თქვენი ნამუშევრები აჩუქეთ ამ სახლს, წლების მერე თქვენ ესტუმრებით ამ მუზეუმს თქვენი შვილებით, ვინ იცის, რა დატვირთვა ექნება მამინ თქვენს ნახატებს”.

ბაკო შენგელია, ლუკა კეკელიძე, ანასტასია ვაშაყიძე, მერაბ ფრანგიშვილი, ბუბა კაკაბაძე, ანდრია ბუაძე, მარიამი ამიშვილი, მარიამ ვაშაყიძე, ნანა ჭუმბურიძე, გურამ ტალაბაძე და გიორგი მანჯგალაძე.

გამგებლის მოადგილე, ლიზა კრავეიშვილი მიესალმა შეკრებილთ და განაცხადა: “დიდი შთაბეჭდილებები დამეუფლა, მიხარია, რომ ყოველწლიურად უფრო და უფრო საინტერესო ხდება ამ სკოლის მოსწავლეთა შემოქმედება, რაც პედაგოგების დიდი დამსახურებაა. ნათქვამია, მსახიობი სცენის მტყვერს რომ ჩაისუნთქავს, სცენას ვერ მოშორდება, ასევეა მხატვრობაც, თუ ფუნჯს ხელში აიღებს და ნახატს მოგიწონებენ, მერე ამ საქმეს ვერ შეეშვები. თქვენი ნამუშევრიდან ვერცერთი გამოვარჩიე, ყველა მათგანი საოცრად თვითმყოფელია. სამტ-

წმინდა და ვითარცა თავი შენი, სიყვარულია მთავარი, შეიძლება, ყველა თქვენგანი ვერ გახდეს მხატვარი, მაგრამ ყველა სუფთა სულის ადამიანი რომ იქნება, კარგი გემოვნების მქონე, მჯერა. თქვენს გვერდითოთაში განთავსებულია ჩამოყალიბების პროცესში მყოფი მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი. ბავშვები, მომავალი მხატვრები, თქვენი ნამუშევრები აჩუქეთ ამ სახლს, წლების მერე თქვენ ესტუმრებით ამ მუზეუმს თქვენი შვილებით, ვინ იცის, რა დატვირთვა ექნება მამინ თქვენს ნახატებს”.

წმინდა და ვითარცა თავი შენი, სიყვარულია მთავარი, შეიძლება, ყველა თქვენგანი ვერ გახდეს მხატვარი, მაგრამ ყველა სუფთა სულის ადამიანი რომ იქნება, კარგი გემოვნების მქონე, მჯერა. თქვენს გვერდითოთაში განთავსებულია ჩამოყალიბების პროცესში მყოფი მხარეთმცოდნეობის მუზეუმი. ბავშვები, მომავალი მხატვრები, თქვენი ნამუშევრები აჩუქეთ ამ სახლს, წლების მერე თქვენ ესტუმრებით ამ მუზეუმს თქვენი შვილებით, ვინ იცის, რა დატვირთვა ექნება მამინ თქვენს ნახატებს”.

გზა ლაგვილით, გზას ლაგვილით, ჩვენს აზმხრულთა მასწავლებლებს!

ლევან გაბრიძე

იმ დღეს უჩვეულო არაფერი მომხდარა გარდა იმისა, რომ მეოთხეკლასელ გიორგი შუბლაძეს ყელში ბურთი მამინ მოაწვა, თვალები მამინ აუცრემლიანდა და სიტყვის თქმა ვერ მოახერხა, როცა მის პირველ მასწავლებელს, ქეთევან შავლაყაძეს სამადლობელი სიტყვით მიმართავდა. ისინი, პირველი საჯარო სკოლის მე-4 კლასელები მომდევნო კლასში გადასვლას ზემობდნენ. დე-

თი თაობა დააფრთიანა.

ლამაზად მორთული დარბაზი მშობლებს, პედაგოგებს, უფროსკლასელებს თითქმის ვერ იტყვდა.

ცეკვა “ქართული” და “აჭარული”, პატრიოტული ლექსები, დეკლამაცია, ღონისძიებას საზეიმო ელფერს სძენდა, თუმცა ოდენ ცეკვასიმღერით როდი მოგვაწონეს თავი უკვე მეზუთეკლასელებმა.

საუკეთესოები, ბეჯითები გავიზრდებით, გვეყვარება ჩვენი ქვეყანა, მშობლიური სამტრედია... “ფიცი დაღეს” პატარებმა. მერე სახელდახელოდ ამ დღისათვის დამზადებული ხმალი შეიბეს წელზე და...

კიდევაც დაიხრდებიან ალგეთს ლეკვები მგლისანიო, დასძახეს ომხანანად.

ღონისძიებას განსაკუთრებული ელფერი ინგლისურად შესრულებულმა დიალოგმა და ნომრებმა შესძინა.

საუკეთესოდ გამყვანდა ამ დღეს იმ შრომის შედეგი, რაც ღონისძიების ლამაზად მომზადებისთვის გასწიეს ინგლისურის პედაგოგმა ირმა კუჭუხიძემ, მუსიკის პედაგოგმა სოფიო ახობაძემ, ქორეოგრაფმა ჟორა პაქსაშვილმა, აგრეთვე, ქრისტინე ზაქარაძემ და თინიო დუნდუამ, რომელთაც ცეკვის ცალკეული ნომრები მოამზადეს.

თბილად მიესალმა შეკრებილი ლამაზი დღის ინიციატორი ქეთევან შავლაყაძე, ლაღად, ამაყად იფრინეთ უღრუბლო ცაზე, ჩემო მერცხლებო! – დაემშვიდობა მეოთხეკლასელებს ის.

სკოლის დირექტორმა ხათუნა ფაილაძემ მადლობა მოახსენა ქეთევან შავლაყაძეს დაუღალავი, ნაყოფიერი მოღვაწეობისათვის და აღნიშნა, რომ წელს სკოლის ის კურსდამთავრებულები, რომლებიც ოქროს მედლებზე არიან წარდგენილნი 1-4 კლასებში სწორედ ქეთიო მასწავლებლის მოსწავლეები იყვნენ.

ღონისძიება დასრულდა. უკვე ყოფილ მეოთხეკლასელებს მერხებზე ქეთიო მასწავლებლის ხელით ნაწერი ლამაზი ბარათები ელოდათ კეთილი სურვილებით დახუნძულო. ყოჩაღ, ქეთიო მასწავლებელი, კარგი ბავშვები ხართ ბავშვები!

დასავით მზრუნველ ქეთიო მასწავლებელს ემშვიდობებოდნენ, რომელიც ოთხი წელი დასტრიალებდა მათ თავზე. განცდისა და ემოციისაგან თავი სუფლება არც ქალბატონ ქეთიოს ეტყობოდა. ოცდათხუთმეტი წლის სტაჟის მქონე პედაგოგმა კიდევ ერთ-

სამი თაობის ლამაზად თქმული სათქმელი...

ნათია ნაცვლიძე

სამი საკრალური რიცხვია. სამი თაობა, ერთი ჯაჭვის სამი რგოლი... ჩვეული ნიჭიერებით, გემოვნებითა და ხელწერით მოაწყო №

სკოლის ეზოში წითელი ფერი დომინანტობდა, კაფე-სალამო ღონისძიების ფორმა იყო, წითელი და თეთრი ფერის სამოსით მეოთხეკლასელები წარსდგნენ, მაისურებზე "თაობები" მომავალ პირველკლასელებს ეწერათ, წითელი

ქეთევან მასწავლებელს არაერთ სასკოლო ღონისძიებაზე შეუსრულებია სიმღერა, ამჯერად ანა სიხარულიძესთან ერთად შეასრულა "იანანა". დღეისადმი უთბილესი სიტყვები წაუძმღვარეს წინ დედა-შვილის, ანა

ბმაც და დიდებმაც. "ცოდნა იმითია კიდევ კარგი, შეგვასხენეს პატარებმა კლასიკად ქცეული ილიას სიტყვები, რომ იმან უფროს-უმცროსობა არ იცის. როგორც საყდარი, როგორც ეკლესია, როგორც თვითონ ღმერთი, ერთნაირად შეიყვებლებს, ერთნაირად იშვილებს ხოლმე ძინებში გახვეულ გლეხსაც და ბეზმენებში მორთულ თავადსაც. ყველას ერთნაირად მოუხდებდა, ყველას ერთნაირად დაამშვენებს ხოლმე, ოღონდ კი კაცი გულმინდობილი, მოწადინებული მივიღეს ცოდნის კარამდის".

ღონისძიების მონაწილეებს, პედაგოგს მიესალმნენ სკოლის დირექტორი ხათუნა ფაილაძე, მასწავლებელი დეპუტატის ბიუროს უფროსი, თინა ხარბიანი და საგანმანათლებლო რესურსცენტრის უფროსი სპეციალისტი, პედაგოგი ალექსანდრე თევზაძე და ყოველმა მათგანმა აღნიშნა, რომ პედაგოგი ქეთევან როხვაძე ძალიან მნიშვნელოვან ეტაპზე ახორციელებს სწავლებას, მოსწავლეებსაც ეტყობოდათ პედაგოგის შრომის შედეგი, სალამო ძალიან კარგად იყო ორგანიზებული. "სამივე თაობამ შესანიშნავად წარმოაჩინა თავისი შესაძლებლობები. ლექსით, სიმღერით, ცეკვით, მასწავლებელიც და მშობლებიც აქტიურად ჩაერთვნენ. ხშირად ვერ ვსტუმრობ სასკოლო ღონისძიებებს, მონარული ვარ, რომ ასეთ შინაარსიან და საინტერესო ღონისძიებაზე მოეხვედით. პირველი საჯარო სკოლის პედაგოგული ფორმის გამოჩენილია თაობის პროფესიონალიზმით, ვუსურვებ კიდევ არაერთ წარმატებას". — განაცხადა "სამტრედიის მაცნესთან" საუბარში ალექსანდრე თევზაძემ.

1 საჯარო სკოლის დაწესებულების პედაგოგმა, ქეთევან როხვაძემ მე-4 კლასელთა გამოსაშვები სალამო. "თაობები" — ასე ერქვა შეხვედრას, სადაც თავისი გულწრფელი და სკოლისადმი სიყვარულის გამოხატვით სიტყვა ეთქმოდა სამ თაობას. წლებადღეული კურსდამთავრებულები ქეთევან როხვაძის "ბუდიდან აფრენილები" არიან. ამიტომაც, შეგიძლებოდა ოსტატს მადლობას უხდინდნენ, მეოთხეკლასელები ახლახან ააფრინა ბუდიდან ქეთევან მასწავლებელმა, ხოლო ისინი, ვინც პირველად მიუსხდებიან სკოლის მერხს, განსაკუთრებული დეღავითა და თრთოლვით მივიდნენ სკოლაში და მათი სათუთი სულების ფორმირება მშობლებმა 4 წლის განმავლობაში კვლავ ქეთევან მასწავლებელს მიანდეს.

თელ სამოსში იყო პედაგოგიც. სალამო კურსდამთავრებულებმა მერი კულაძემ და ზურა კაკაბაძემ წაიყვანეს. სამივე თაობას მოეფერა ქეთევან მასწავლებელი, და აღნიშნა: "მსურს დღევანდელი დღე ყველა თქვენგანისთვის დასამახსოვრებელი გაგხადო, მინდა ყველამ გაიცნოს ჩვენი მოსწავლეები, როგორი ენევიულები, ბეჯითები, ცეკვები, მიზანსწრაფულები არიან ისინი". აუღერდა ამ სკოლის პიში, რომელიც პედაგოგებს მადონა თარგამაძეს და სოფიო ახობაძეს ეკუთვნის, და წითელ ხალისზე გამოატარეს პატარები. შესანიშნავად შეასრულა ათუკა თავბერიძემ სიმღერა "იმერეთზე". მეოთხეკლასელებმა იქვე, სპონტანურად წარმოთქვეს სიტყვა, მათ მიერ სამომავლოდ არჩეულ პროფესიებზე გვესაუბრნენ.

სიხარულიძისა და ლალი კაშიას მიერ ნამღერ სიმღერას "ყვავილების დედოფალი". ანამ იმ დღეს ჩელოზეც

დაუკრა და მსმენელის აპლოდიმენტებიც დაიმსახურა. ასევე დაიმსახურეს კომპლიმენტები დებიუტანტმა მომღერალმა, ნანუკა ვაშაყიძემ და მარი ბარამიამ სიმღერისათვის "შე იბრანჭება სარკეში". სოლო სიმღერებით წარსდგნენ ასევე ნინო ნიკოლეიშვილი და ლუკა შენგელაია. ქართული, აჭარული, ოსური, ცეკვების ცეცხლი მოედო სკოლის ეზოს, ვალსიც შესრულდა. "შენ მღერი, მე ვმღერი, ის მღერის, ვმღერით და ყვავილობს სამყარო". — ჯემალ სეფიაშვილის ეს სიმღერა სალამოს ბოლო ლამაზ ფინალად იქცა, მასში განშორების სევდაც ერია და მომავალი ბედნიერი დღეების რწმენაც. "გზა დაგელოცით პირველებო პირველობისკენ" — სკოლის დირექტორს, ხათუნა ფაილაძეს ეკუთვნის ეს დევიზი, იგი მრავალგზის გაიმეორეს პატარე

კირილე კიპაჩიშვილის განცხადება!

ბატონო კირილე, შენი თბილი მოგონებებით განვლო ორმოცდა დღემ. სიკვდილით არ მთავრდება ყოველივე. სიკვდილით სიცოცხლე ფასობს მხოლოდ. შენ მაგალითი იყავი იმისა, თუ როგორი უნდა იყოს მაღალი მორალისა და სულიერების ადამიანი, კეთილი, უბოროტო, სამართლიანი, მზრუნველი მამა, ღირსეული მეუღლე და უფროსი იყავი. "ადამიანი მიდის და მოდის", იბადება და კვდება. საკითხავი ის არის, როგორ იცხოვრა, რა სახელს ტოვებს ამ წუთისოფელში. შენ მართლაც დატოვე ღირსეული სახელი!

ჩვენო კეთილი ადამიანო, შენს ყველა თანამშრომელს ძალიან გვიძმის შენზე წარსულში საუბარი. ღმერთმა დაგიმკვიდროს, სადაც მართლანი განისვენებენ. გფარავდეთ ნათელი ღვთისა და შუქი კელაპტრისა!

საბარძლოს რამდენიმე კაზხლის თანამშრომლები

საბარძლია

ჩემო ქალაქო, ედემის ვარდო!
თავზე დაგყურებს შენ წმინდა ზანდო!
ყველას მიმნდობო, ყველასთვის სახლო,
შენ სიყვარულის ხარ სანავარდო!

ჩემო ქალაქო, ყველას დედო,
მიმზიდველი ხარ, მაგნიტი, ჯადო,
ისწრაფვის შენსკენ ყველა მხნედაო,
ქართველთა სულის აღმაფრენაო!

ჩემო ქალაქო, ერის იმელო,
გფარავდეს ღმერთი მუდამ ამიერ,
დღეგრძელი იყავ, მშვიდობის მტრედო,
აღშენებისკენ, მრავალკამიერ!

ჩემო ქალაქო, მშვიდობის ხატო,
შენ არ დაგტოვებს ქართველი მარტო,
ცაში ავიყვანს, გომღერებს ტატო,
რომ შეგახსენოს, არა ხარ მარტო.

ყველა შეგნატრის, თავზე გველება,
გვინდა რომ გქონდეს ნეტარი წელი,
დაგბედებოდეს აღმშენებლობა
და მშვიდობისთვის გენთოს სანთელი.

შენ გზას გინათებს წმინდა სამება
ეს სამი მტრედი ცას შეფრენია,
აგმორებოდეს, ტანჯვა, წამება,
მრავალკამიერ! წინ სამტრედი!

№ 3 საბარძლო ბაბა-ბაღის აღსაზრდელთა შივი საჩუროლო!

ჩვენ ის ალგეთის ლეკნი ვართ, რომ ნატრულობდა ქართველი, გორგასალ-დავითიანი და გვაქვს მიზანი ნათელი, სამშობლო არვის დაუთმობ, ციხედ ვაქციობთ მთა-ველი, ბრძოლას ვისწავლით მამაცურს, გვამხნევენს ჩვენ რუსთაველი. ცოდნით და ხერხით დაუხვედით, მტერს არ დაუთმობთ მტკაველი მიზანი მარტო ერთია: საოცნებო და ნათელი, დავიცვათ, თავისუფლება, დედა სამშობლო, გამზრდელი, მამული ავადობინით გამრავლოთ ყველგან ქართველი.

მოხერხება
მიღებული განცხადებების დონალი

დედა სამშობლომ გაგზარდათ, გაწოვათ ბუქუ ქართლისა, გასწავლათ უძლეველობა, სიყვარულისა ძალისა, გონი და ენა გიბობათ ბასრი გორდაის ხმალისა, ქართველთა აღზრდით ეცადეთ თქვენ დაბრუნება ვალისა. დღეს, იქნებ, სრულად ვერ გითხრათ თქვენი კუთვნილი მადლობა, და სათანადოდ ვერ ვიქით ქართული პანგი თალობა, ხვალ დაგიფასებთ თქვენს ამაგს კარგად გაზრდილი თაობა, და საამაყოდ გექნებთ აღზრდილთა ჯარის სარდლობა. პედაგოგობის გზა გქონდათ მძიმე და ნარ-ეკლიანი, სამშობლოს არ მოეშალის თქვენი ხმა ომახიანი, კვლავ დაგეზარდით მართეგნი: ჭკვიანი, მარდნი, ფხიანი, მკერდს დაგიმშენებთ აღზრდილთა ვარდი, მიხავი, იანი.

ჩემი ბავი
(ბავშვებს ძალად № 3 ბაბა-ბაღის აღსაზრდელთა)

ჩვენში ბევრი ბავი არის, ბავი არის ბაღნარი. სულ სხვა არის ჩემი ბავი, ჩემი ბავი ბაღნარი. აქ ყოველდღე სიცოცხლეა, სიხარულის სადარი. ვეძებ და ვერსად ვპოვე, ქვეყნად მისი სადარი. აქ პაწია ქართველების ბაღნარია, ბაღნარი, კოლხების და იბერების სხვა სამჭელო სად არი! აქ ინთება ძია ცოტნეს სიყვარულის ლამპარი, მეგობრობის, ერთგულების, იჭედება ზღაპარი! მიყვარს, მიყვარს ჩემი ბავი, ჩემი ბავი ბაღნარი. აღმზრდელები, საყვარლები, დედ-მამების სადარი. ყოველდღე შესიზმრება: ჩემი ბავი, ბაღნარი. პაწაწინა მეგობრები, და-მძემისა სადარი. ჩვენ ვართ ტანჯულ საქართველოს მომავალი საფარი, ფარნავაზის, გორგასალის, დავითის და თამარის. იმედი ვართ, წინ გვიდევება, დროშა დიდი ლაშარის, გამარჯვებას გამოეჭედავთ მსგავს დიდგორის ლაშქარის.

ანა მძლავრი

ცოტნე შენგელიას ნახმატეხელი დებიუტი

უნგრეთის ქალაქ ბუდაპეშტში ევროპის ჩემპიონატი ჩატარდა პანკრატიონში. განმარტებისთვის: პანკრატიონი უძველესი სპორტული დისციპლინაა, რომელიც ანტიკურ საბერძნეთში ოლიმპიური სახეობა იყო. ძველი წელთაღრიცხვის 648 წელს, 33-ე ოლიმპიადზე გაჩნდა რთული და ყველაზე სასტიკი სპორტის სახე პანკრატიონი, რომელშიც გაერთიანდა ჭიდაობისა და მუშტი-კრივის ილეთები. მასში ყველაფერი იყო ნებადართული: ნებისმიერი დარტყმა, შებოჭვა, მახრჩობელა ილეთი და კბენაც კი, მაგრამ თუ ბრძოლა რომელიმე ათლეტის სიკვდილით დამთავრდებოდა, მეორესაც დამარცხებულად გამოავლენდნენ.

საქართველოს პანკრატიონის ფედერაცია არის წევრი მსოფლიო პანკრატიონის ფედერაციისა, რომელიც, თავის მხრივ, გაერთიანებულია მსოფლიო ჭიდაობის საერთაშორისო ფედერაციაში.

2016 წლის ევროპის ჩემპიონატი ფილას – ჭიდაობის საერთაშორისო ფედერაციის ეგიდით ჩატარდა. სავარაუდოა, პანკრატიონი კვლავ ვიხილოთ ოლიმპიურ თამაშებში, რომელიც საჩვენებელი სახით გაიმართება ბრაზილიაში, რიოდე ჟანეიროს ოლიმპიურ თამაშებში.

ქალაქ ბუდაპეშტში საქართველოს ღირსებას სხვადასხვა ასაკობრივ ჯგუფებში 10 წარმომადგენელი იცავდა. მათ შორის იყო სამტრედიელი ცოტნე შენგელია. იგი პანკრატიონში პირველად დებიუტობდა მონაწილეობას, თუმცა დებიუტი წარმატებული აღმოჩნდა.

ცოტნემ წონის დაკლების გამო ფინალში გადასასვლელი შეხვედრა მინიმალური ანგარიშით დათმო. მანამდე კი სამტრედიელ ფალავანს აშკარა უპირატესობით დამარცხებული ჰყავდა უნგრელი რიჩარდ რიდი.

ბრინჯაოს მედლისათვის გადამწყვეტ ბრძოლაში ცოტნე შენგელიამ რუმინელი ანდრი ჰუსტენოს სძლია, რითაც მესამე საპრიზო ადგილი დაიკავა. აღსანიშნავია ის, რომ სამტრედიელი ფალავანი პროფესიონალთა შორის ყველაზე პრესტიჟული მიმართულებით ასპარეზობდა. ევროპის ჩემპიონატის ფინალი დაემთხვა ცოტნე შენგელიას დაბადების დღეს. წარმატება გაუორმაგდა, როცა შინაგან საქმეთა სამინისტრომ იმავე დღეს საქართველოს საუკეთესო განყოფილებად და განყოფილების უფროსად დაასახელა საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს საგანგებო სიტუაციების მართვის დეპარტამენტის სამტრედიის განყოფილება და მისი უფროსი ცოტნე შენგელია.

ცოტნე შენგელია: "პირველად მივიღე მონაწილეობა. არანაირი განცდა არ მქონია, ჩვეულებრივ რიტმში ვაგრძელებდი ვარჯიშს. უნდა გამოვსულიყავი 85 კილოგრამ წონით კატეგორიაში. რატომღაც ჩავთვალე საჭიროდ, შემემოწმებინა თავი ავსტრალიაში გასამართ შეჯიბრთან დაკავშირებით, რომელშიც 77 კილოგრამ წონით კატეგორიაში გასასვლელად მაქვს გაფორმებული ხელშეკრულება.

3 დღეში შიმშილითა და ვარჯიშით დაკვირვებული 8,5 კილოგრამი, რის გამოც არ მოხერხდა ორგანიზმის ჩვეულ ფორმაში ჩაყვება. ერთ დღეში სამი შეხვედრა ჩავატარე. ორი აშკარა უპირატესობით მოვიგე, ერთი დავთმე მოღდაველ სპორტსმენთან ქულათა მცირე სხვაობით.

ენერჯის არქონის გამო დროზე ადრე შეწყვეტიტე ბრძოლა და დავრჩი მე-3 ადგილზე. საკმაოდ სერიოზული ჩემპიონატი გახლდათ, სადაც მსოფლიოს 12 ქვეყნის საუკეთესო ფალავნები მონაწილეობდნენ."

პანკრატიონის ბრინჯაოს მედალი 10-12 ივლისისათვის იტალიის ქალაქ რომში გასამგზავრებლად ემზადება, სადაც მსოფლიო ჩემპიონატი გაიმართება ჭიდაობა ბრესლინგში.

3 სექტემბერს კი დანიშნულია ცოტნე შენგელიას შეხვედრა მსოფლიო ჩემპიონთან და ჩემპიონის ქაბრის მფლობელთან, ავსტრალიელ ჯონ ლევენთან სპორტის ურთულეს სახეობაში – ბრძოლა წესების გარეშე.

6060 ნახტავში

პირველად საქართველოში

წელს საქართველოში პირველად აღინიშნა მამების საერთაშორისო დღე. საოცარი დამთხვევის წყალობით, მამების საერთაშორისო დღიდან მალე, სამტრედიელებისათვის კარგად ნაცნობი კაცი, სამი შეილის მამა ლევან სიხარულიძე ქალაქში ცხრა თვის ნიცას ასეირნებდა. შინსი ხელიდან არ გაუშვით და...

მეუღლე პედაგოგია, დაკავებულია, ნიცა რამდენიმე საათით მე უნდა გავართოო, მზრუნველმა მამამ. სახელოვან ქალად აღზრდილიყოს პატარა ნიცა. მამების საერთაშორისო დღეს გილოცავთ, მამებო!

ლევან ბაბუჩავა

ანალოგიზმობით ტკბობისას შემოიარა მსოფლიო, საქართველოს კი ეწვია წლებშეპარული სოფიო.

ვ უ ლ ო ც ა ვ თ !

კალბატონ ნათელა გელაიშვილი!

გულისხმიერ ქალბატონს, ღირსეულ სამტრედიელს პატივისცემით ვულოცავთ დაბადების დღეს. წელთა სიძრავლეს, ღვთის მფარველობას ვუსურვებთ.

მინიციკალიზაბის ბებოთინა

კალბატონ მზვინარ ბოზას!

ყველას პრობლემის გულთან მიმტანო, მშვენიერ ქალბატონო, ენერჯიულო, დაუღალავო, ობიექტურო, დადებითი მუხტის მატარებელო, ყველას მიმართ მზრუნველო, დიდი ოქროის პატრონო, ღირსეულო მეუღლე და დედა, დარგის საუკეთესო ხელმძღვანელო, დიდი პატივისცემითა და სიყვარულით გილოცავთ დაბადების დღეს, გისურვებთ წარმატებებს და ღვთის წყალობას, გვარადღეთ უფალი!

"სახლი თანადროს" თანამშრომელი

დაბადების დღეს გილოცავთ ქალბატონო მზვინარ, გისურვებთ ჯანმრთელობას, უღვე სიხარულს, დედისერთა აჩისთან და საყვარელ მეუღლესთან ერთად. დმერთი იყოს თქვენი ოჯახის მფარველი!

სახლი ბაბუჩავა

ჩვენო სამყაროო გვანცა!

ჩვენს რედაქციაში, ანუ შენი დედოს რედაქტორობით გამოძვალ ვაზეთში ყველასთვის სასურველი სტუმარი ხარ, ჩვენც ანალოგიურად, სითბოს გვინაწილებ ყოველი მოსვლისას. დაბადების დღეს გილოცავთ, გვანცა, გვსურს მოგფერთო, სიყთე, ღვთის წყალობა და ჯანის სიმრთელე გისურვოთ, ირგვლივ სიყეთესა და სილამაზეს ასხივებ, გაცემული სიყვარულის წილ სიყვარულს შემოგაგებებს უფალი, ბედნიერ დღეებს მოგანიჭებს განგება! ისარე და იდეგერძელე!

"საბრალონი მაცნე"

ილია ღვანცაძე!

ჩემო ბუთქუნა, გემრიელო ბიჭუნა. ორი წლის შესრულებას გილოცავ, სიხარულო, მინდა, ჯანმრთელი და ბედნიერი მყავდე. უსაშველოდ მიყვარხარ ბებოცო.

ბავა ბაბუჩავა

სოფია თანადროს!

ჩვენო ლამაზო, კულდაჭა გოგონა, ჩვენო პირველო მზე და სიხარულო. გილოცავთ დაბადების დღეს, ცუგრუმელა, გისურვებთ მზით გამთარ და ყვაილებით მოჩითულ ბავშვობას, სიხარულითა და სიყვარულით სავსე დღეები არ გამოგლეოდეს შენს ძვირფას დედოსთან, მამიკოსთან, დაიკოსთან, მამიკოსთან, ყველა შენს საყვარელ ადამიანთან ერთად.

ბავა ბავა ბაბუჩავა, დიდა ბავა ბავა და დიდაბავა

რედაქციის მისამართი: **საბრალონი, რისაუპლიკის ქ. №6**
ტელ: 790 391839

მაცნე

დირექტორი **ბექან გოგია**
მთავარი რედაქტორი **ქეთევან ჭაჭავაძე**
გამომშვეები რედაქტორი **თამაზ ბაბუნაშვილი**
პასუხისმგებელი მდივანი **ლევან ბაბუჩავა**
კომპიუტერული უზრუნველყოფა **მამა პაპავა**